

**„АЛО - ПЕНЗИОНЕРСКИ ПРАШАЊА“
СЕКОЈ ВТОРНИК И ЧЕТВРТОК ОД 10 ДО 12 ЧАСОТ
02/3213 227**

ЕМИСИЈАТА „ТРЕТА ДОБА“ СЕ ЕМИТУВА СЕКОЈА САБОТА ВО 13.30 ЧАСОТ НА МТВ 1 ПО ЕМИТУВАЊЕ НА ВЕСТИТЕ. ЕКИПАТА МЕСЕЧНО ПОДГОТВУВА 2 ПРЕМЬЕРНИ ИЗДАНИЈА, А ПО ЕМИТУВАЊЕТО НА ПРЕМЬЕРАТА, СЛЕДНАТА САБОТА ВО ИСТИОТ ТЕРМИН СЕ ЕМИТУВА РЕПРИЗИНОТО ИЗДАНИЕ ЕМИСИИТЕ ДОПОЛНИТЕЛНО СЕ РЕПРИЗИРААТ ВО ДРУГИ ТЕРМИНИ, НА МТВ 1 И НА СATEЛИТСКАТА ПРОГРАМА

СЗПМ

БЕСПЛАТЕН ВЕСНИК ЗА СЕГАШНИ И ЗА ИДНИ ПЕНЗИОНЕРИ

ПЕНЗИОНЕР

плус

Година XVII Излегува еднаш месечно

www.szpm.org.mk e-mail: vesnik@szpm.org.mk

СЗПМ тел. 02 3223 710

ISSN 1857-7660
9 771857 766005

31 мај 2024 година
број 189

Мај, месец на песни, музика и игри

Најмасовната пензионерска културна манифестација, ревијата на песни, музика и игри, годинава започна на 17 април во Битола со фолклорната приредба на здруженијата на пензионери од седмиот регион, а заврши на 21 мај на која домаќин беше Здружението на пензионери Солидарност - Аеродром, со ревијата на здруженијата од четвртиот регион. Републичката ревија на песни, музика и игри ќе се одржи на 8 јуни во Домот на АРМ во Скопје.

Терминот на еmitување на емисијата „Трета добра“ се менува и не е постојан од програмски причини на МТВ

ВО ОВОЈ БРОЈ...

ИНФОРМАЦИИ ЗА
СОЛИДАРЕН ФОНД И
ЧЛЕНАРИНА

стр. 2

22 РЕГИОНАЛНА РЕВИЈА
НА ПЕСНИ, МУЗИКА И
ИГРИ 2024

стр. 3, 7, 9 и 14

АКТИВНОСТИ
НА ЗП

стр. 4 и 5

ЛИЧНА КАРТА
НА ЗП
ОХРИД И
ДЕБРЦА

стр. 8

НАГРАДА ЗА
ПОСТИГНАТИ
НОВИНАРСКИ
РЕЗУЛТАТИ

стр. 10

ВО ПОТРАГА ПО НОВИ
ИСКУСТВА И СОДРЖИНИ

стр. 11

ИЗБОР НА
АЛБАНСКИ

стр. 12

СО ЛАЖНИТЕ ЛЕКОВИ НА
ИНТЕРНЕТ ЌЕ ИСЧЕЗНАТ
САМО ВАШИТЕ ПАРИ, НО
НЕ И БОЛКАТА

стр. 13

ЗАБАВА

стр. 15

ЗДРУЖЕНИЈА
УЧЕСНИЦИ НА 14-ТАТА
РЕПУБЛИЧКА РЕВИЈА
2024

стр. 16

Работна средба во Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија

**Потпишан Меморандум
за соработка и учество
на Сојузот во проектот
City&Co**

→ стр. 2

Втор меѓународен
и регионален
фолклорен фестивал

→ стр. 10

Интервју со проф. д-р Боро Џонов, хирург по пластична и реконструктивна хирургија

**Навременото лекување е предуслов
за излекување**

Проф. д-р Боро Џонов, е еден од најдобрите во својата област. Работи во ЈЗУ Клиника за пластична и реконструктивна хирургија - Скопје и во болницата Ацибадем - Систина.

Се надградувал на неколку клиники во Германија. Во 2020 година е избран за вонреден професор на Медицински факултет - Скопје. Претседател е на Управниот одбор на Медицинскиот симулацијски центар - Скопје, и на Македонската асоцијација на пластични и реконструктивни хирурзи, потпретседател е на Македонското лекарско друштво.

→ стр. 13

КЕ ИЗЛЕЗАТ

20 јуни

- Прилог за пензионери

во „Коха“

28 јуни

„Пензионер плус“

Работна средба во Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија

Потписан Меморандум за соработка и учество на Сојузот во проектот City&Co

На 14.05.2024 година во просториите на Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија, се одржа работна средба во рамки на соработката помеѓу Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје и Универзитетот за применети науки во Хаг, Холандија. Двата универзитети заеднички работат на испитување на ставовите на старатите лица за тоа дали животот во Скопје е приспособен на потребите на лицата на возраст над 65 години. Со цел добивање на подетални информации за состојбите на локално, односно микро ниво, во моментот се реализира активноста за фотопродукција со употреба на геопортал. Оваа активност се реализира во рамки на проектот City&Co. Во активностите со собирање на информации за состојбите во градот Скопје активно се вклучени членови на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија.

На работната средба беше потписан Меморандум за соработка помеѓу Сојузот и Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје. Потписниците на Меморандумот се вон. проф. Дитурије Исмаили, декан на Факултетот за социјални науки и Станка Трајкова, претседателка на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија.

Меморандумот го содржи следното:

- Соработка во организирање на конференции, семинари, работилници и тркалезни маси од национален и меѓународен карактер;
- Организирање заеднички настани и активности;
- Заедничко изготвување и аплицирање на проекти од заеднички интерес;
- Заедничко изготвување на анализи, стручни и научни мислења и истражувања и размена на информации заради заемни потреби;
- Обезбедување на заемна поддршка за прашања од заеднички интерес;
- Споделување на позитивни практики и искуства;
- Проширување на мрежата на соработка со други

институции и организации;

- Меѓусебно консултирање и информирање за прашања од интерес на старатите лица;
- Други области на кои ќе се согласат потписниците.

На работната средба на присутните им се обратија претседателката на Сојузот Станка Трајкова, вон. проф. Даниел Павловски, продекан за наука на Факултетот за социјални науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје и проф. Joost van Hoof професор на Универзитетот за применети науки во Хаг, Холандија и директор на Центарот за урбano стареење, кој ги поздрави присутните преку видеоврска и го објасни значењето, целта и користа од проектот City&Co.

Потоа проф. Даниел Павловски на присутните им го

објасни начинот на користење на електронските алатки за собирање на податоци и сите чекори кои учесниците треба да ги направат при испраќање на материјали.

По презентацијата имаше прашања од присутните на кој проф. Павловски искрпно одговараше. На средбата беше договорено да се формира група на „Viber“ за поедноставна и подобра комуникација.

На крајот од средбата присутните членови на Сојузот истакнаа дека очекуваат со овој проект да се соберат корисни информации кои ќе можат да бидат искористени за подобрување на состојбите во градот Скопје. Според нив благодарение на проф. Даниел Павловски и неговата умешност, непосредност и електичност, презентацијата беше одлична.

Калина С. Андонова

Мај, месец на песни, музика и игри

Најмасовната пензионерска културна манифестација, ревијата на песни, музика и игри, годинава започна на 17-ти април во Битола со фолклорната приредба на здруженијата на пензионери од седмиот регион, а заврши на 21-ви мај на која домашкин беше Здружението на пензионери Солидарност – Аеродром, со ревијата на здруженијата од четвртиот регион. Дваесет и вторите традици-

нали фолклорни ревии и оваа година добро беа организирани од Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, како најмасовна невладина неполитичка и мултиетничка организација. Полни со ентузијазам и желба да го покажат она што го знаат и го носат како аманет од многу генерации, не крејќи ги своите чувства, иако во поодминати години, пеја и играа пензионерите, оттргнувајќи ги од заборав старите традиционални песни испеани во минатите времиња, песни за љубовта, за тагата, за постоењето низ вековите. Домаќини на ревиите во осумте региони беа здруженијата на пензионери: Македонска Каменица, Бутел, Гази Баба, Солидарност – Аеродром, Свети Николе, Неготино, Битола и Лабуништа. Позитивната дваесет и деведогодишна традиција во одржува-

јувањето и пренесувањето на традициите на помладите генерации како дел од историјата на нашето опстанување, со нагласена потреба за натамошно негување и чување на културното наследство како израз на идентитетот на нашето мултикултурно општество.

Остварена е целта, пензионерите помасовно да учествуваат и на креативен начин да го исполнуваат слободното време, да се потврдуваат како активни чинители, како способни и полезни граѓани и да можат да придонесуваат во повеќе области од културното живеење. Во Републиката во мај месец, салите во кои се одржуваат фолклорните ревии, ечеа од писокот на зурлите и гримежот на тапаните кои ги потсетуваат пензионерите дека нашите традиции се живи и заштитени, а тие се обединети ок-

олу своите културни вредности и обичаи. Пензионерите облечени во преубава живописна и филигрански изработена носија, со инспиративните ора на големиот број посетители, автентично им ги презентираат уникатните обичаи.

Во градовите, каде што се одржуваат ревиите ечеше музиката, се виеше орото и се пееше на македонски, на албански, на влашки и на други јазици. Секој настап имаше свој фолклорен израз и приказ на дел од традицијата и културата, на обичаите што се негуваат и што се искажуваат низ песната, музиката и орото. Тоа го символизира единството, соживотот и сплотеноста на пензионерите во здруженијата и во Сојузот. Секоја песна, секоја шара на традиционалната облека, секој чекор во орото, пренесува пораки за нашата историја, верувања, обичаи. Приказни што не сметаат да се загубат и да се заборават. На сцената се редеат фолклорните бисери, еден од друг поубави. Со секој настап се забележуваше уште една реченица во нашата богата културна историја, со радост дека тоа големо фолклорно богатство ќе остане на генерациите кои доаѓаат и никогаш нема да се заборави. И покрај најекнатите години, играа и пеја пензионерите, понесени од емоциите, силното чувство и сопствената волја кон зачување на културните богатства. Тоа им нуди можност на младите да се поврзат со своите корени, потврдувајќи колку сме горди на нашата култура.

Ревиите со задоволство беа изведувани и следени со голем број пензионери кои одвај чекаат да излезат од своите домови, да се вклучат и да дадат поголема веселост на оваа културна раздвиженост, да се релаксираат, да се оттргнат од осаменоста, од проблемите и да се дружат.

Информации за солидарен фонд и членарица

Со последната одлука за солидарен фонд и членарица, висината на задшката од 1 јануари 2024 година изнесува 140 денари, а висината на исплатата на посмртната помош 35.000 денари.

Пензионерот додека ја користи пензијата издава за оваа намена секој месец средства во износ од 140 денари или годишно 1.680 денари. За да се покрие износот од 35.000 денари што сега се исплатува за посмртна помош, пензионерот ќе треба да издава, односно да ја користи пензијата 20 години и 10 месеци. (140 x 12 месеци = 1.680 денари годишно, помножено x 20 години = 33.600 денари + 1.400 денари за 10 месеци) за да се обезбедат 35.000 денари.

Бидејќи овие средства се солидарни, на секое семејство за почнат корисник на пензија му се исплатува еднаков износ на пензија од 35.000 денари, без разлика колку време ја користи пензијата. Така на пример, еден пензионер може да издава средства за посмртна помош само еден месец а да му се задржи износ од 140 денари, и ако почне после еден месец му се исплатува 35.000 денари.

Средствата од 30 денари на име членарица (27,5 за здруженијата и 2,5 за сојузите) што ги издава пензионерот, Регистрираната организација за солидарни средства ги распоредува до четирите сојузи, а сојузите до здруженијата на пензионери.

Здруженијата на пензионери ги распоредуваат средствата согласно со Одлуката за единствени критериуми за финансиско материјално работење на здруженијата и сојузите кои се

Со тоа се даде придонес и кон подобрувањето на квалитетот на животот на пензионерите во зачувување на здравјето и продолжување на активното стареење. Ревиите станаа манифестирајќи и на меѓугенерациска солидарност и соработка помеѓу пензионерите и младите генерации на кои возрасните им ги пренесуваат исклучивото и мудроста како поуки. На овие културни приредби дојде до израз и мултиетничкиот карактер на содржините и програмите кои во приказот и изворноста и различностите се потврди придонесот кон негувањето и пренесувањето на традициите како белег на идентитетот и опстанувањето низ вековите. Затоа ревиите заокружени со Република-

та ревија на песни, музика и игри се нарекуваат сплет на разноликоста. Орото и песната од нашата богата фолклорна ризница, го отсликува мачното минато, тагата и копнежот за слобода. Но, кога ќе троне тапанот, во погледот на пензионерите светнува мольња.

Ревијата на песни, музика и игри во која здруженијата, членки на СЗПМ, преку хорски напеви, изворен фолклор, староградски песни и игри, ко-реографии и традиционални елементи го претставуваат регионот од каде што доаѓаат, придонесувајќи кон зачување и афирмирање на културното наследство, песните, ората, традицијата и на фолклорните карактеристики на сите заедници што живеат во Републиката. Воедно, придонесуваат кон квалитетен, активен и исполнет живот на највозрасната популација во земјата, кој со својот минарт труд и придонес тоа го заслужуваат.

утврдуваат во финансиските планови на здруженијата. Овие средства покрај за други намени се планираат и за социјални и солидарни намени.

Висината на овие средства зависи од висината на средствата со кои располагаат здруженијата, како и зависи од намената за која се доделува помошта, а висината на помошта поединечно може да изнесува од 1.500 до 10.000 денари.

Пензионер со потешки здравствени проблеми може да добие помош од 10.000 денари. За да се покријат овие средства пензионерот треба да издава 27 години и девет месеци, што значи дека додека ја користи пензијата не може да ја покрие помошта.

Овие примери се даваат за да се појасни дека користењето на 35.000 денари за посмртна помош е идна околност, односно не е познато кога осигурениот случај ќе настане.

Средствата за посмртна помош ги обезбедуваат самите пензионери и служат за тековна исплата на семејството на почнат пензионер, односно тие не се акумулираат туку се засновани на принципот на солидарност и заемност. Затоа на солидарниот фонд треба да се гледа долго-рочно, тоа значи дека едни на други пензионери си помагаат односно на членовите на своите семејства.

Овие инклузивни решенија се доджат на предлозите на Сојузот и на здруженијата на пензионери, што ја зајакнува кредитабилноста на здруженијата и сојузите, бидејќи не се помога само на сегашните туку и на идните пензионери и на пошироката заедница.

Ревиите беа поддржувани и од локалните самоуправи, а за време на одржувањето градоначалниците и претставниците на општините домашкини, во најголем дел им се обратија на учесниците и на присутните искајувајќи ја својата подготвеност за натамошна соработка и поддршка на матичните здруженија на пензионери на Сојузот.

По завршувањето на 22-та регионална ревија на песни, музика и игри, Одборот за организација на забавен живот, а на предлог на селекторот Томче Стојков, ќе изврши избор на најдобри учесници на регионалните ревии кои ќе ги претставуваат своите здруженија на пензионери на Република Ревија на 8-ми јуни во

Домот на АРМ во Скопје. На оваа најмасовна пензионерска културна манифестација на државно ниво ќе настапат околу 600 учесници и над 800 пензионери гледачи.

Ревиите како посебна манифестирајќи се афирмираат и во меѓународни размери, особено со изборот на најдобриот здруженија на пензионери на Република Ревија, кои секоја година го претставуваат СЗПМ и РСМ на Меѓународниот фестивал за трета живота доба што се одржува во Љубљана – Словенија, по повод први октомври – Денот на старите лица.

Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија и здруженијата ширум Републиката, во мај месец главно беа посветени и на реализација на спортско-рекреативните активности, со акцент на одржувањето на спортските натпревари, иако, тука не заостануваат екскурзиите, средбите и дружењата по разни поводи.

Васил Пачемски

1. регион - домаќин Македонска Каменица:

22-ра регионална ревија на песни, музика и игри

Фолклорен сплет од песни, музика и ора

На 15 мај 2024 година во убавата Македонска Каменица се одржа 22-та регионална ревија на песни, музика и ора на здруженијата од првот регион во организација на Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија.

Во овој регион спаѓаат ЗП: Кочани, Виница, Делчево, Берово, Пехчево, а домаќин беше здружението од градот домаќин, ЗП Македонска Каменица.

Салата во Домот на култура на Македонска Каменица беше исполнета до последно место. На присутните прва им се обрати претседателката на здружението – домаќин Јаворка Соколовска и им посака на сите добредојде, а на изведувачите да дадат се од себе за да го прикажат во што поубаво светло фолклорот од својот крај, но и својата подготвеност.

Потоа највоздрасните жители на својот град, Македонска Каменица, со топли зборови ги поздрави Претседателката на Сојузот на здруженија на пензионерите на Македонија, Станка Трајкова, која имаше интересно и инспиративно обраќање и рече:

– Почитувани пријатели, убавиот 15-ти мајски ден ќе го збогатиме со песна и музика од 1-от регион, а ќе заврши на 21. мај каде домаќин ќе биде ЗП Солидарност Аеродром од Скопје. Како што глевдате нашето музичко движење се протега од едниот до другиот крај од нашата држава, што значи меѓусебно поврзување на пензионерите со почитување на различностите. Затоа благодарност до колегите ентузијasti коишто уште пред дваесет и две години на 2. ноември 2003 година ја одржале првата регионална ревија на песни, музика и игри во Приштина, на која учествувале само неколку здруженија. Почитувани пријатели, како што гледате и понатаму останува и продолжува мисијата. Пензионерите како верни чувари на нашиот национален фолклор. Тоа сме биле во минатото, тоа сме сега, а ќе бидеме и во иднина. На тој начин, ние го чуваме и идентитетот на сите кои живеат во државата. Наша заедничка радост е што на оваа ревија учествуваат сите здруженија од овој регион. Организацијата е одлична. Со посебна заложба и инвентивност е ук-

расена сцената со што посебно го разубавува настанот. И денес ЗП Македонска Каменица, како и во сите свои активности, се потрудило максимално и е како и секогаш пример за другите здруженија.

Внимателно и со почит да го проследиме настапот на сите кои денес ќе настапат во прекрасно уредената сала, соодветно на настапот.

По нејзиното обраќање се заредија изворни песни пропратени со народни инструменти. Имаше хорови, пејачки групи и ора. Разнобојните убави носии го надополнуваат амбиентот.

На крајот настапот на здружението на пензионери Македонска Каменица, домаќин на ревијата. Пееја и играа како да заборавија на годините, потпомогнати од ударите на тапаните кои тулкаа заедно со срцата на сите присутни во салата. Убав ден за кој долго ќе се раскажува.

Ј. Соколовска

3. регион - домаќин Гази Баба: 22-ра регионална ревија на песни, музика и игри

Презентација на нашата култура и идентитет

И оваа 2024 година се покажа дека годините на пензионери не претставуваат граници за да ги истакнат своите способности и активно да учествуваат во 22-та регионална ревија на песни, музика и игри на здруженијата на пензионерите од третиот регион. На оваа фолклорна манифестија што се одржува во домот на АРМ во Скопје, учествуваат пензионерите од здруженијата Илинден, Кисела Вода, ОВР на РМ и Сарај, а домаќин беше Здружението на пензионери Гази Баба.

Манифестијата започна со хорот на ЗП Гази Баба, кој ја изведе свечената песна на здружението. Како домаќин на фолклорната манифестија, прва присутните ги поздрави претседателката на ЗП Гази Баба, Стојана Тодоровска, која им посака добредојде на гостите и исказа голема благодарност за нивното присуство. Посебен поздрав и благодарност упати до претседателката на СЗПМ Станка Трајкова, потпретседателот на ИО на СЗПМ Ментор Коку, до секретарот на ИО на СЗПМ Менка Темелковска, градоначалникот на Општина Гази Баба Бобан Стефковски, градоначалникот на Општина Петровец Борче Митевски, Дијана Илиевска, претседател на Советот при Општина Гази Баба и Жаклина Пешевска, пратеник во Собранието на РМ, до претставниците од останатите здруженија на пензионери од Скопје и другите гости.

На присутните им се обрати градоначалникот на Општина Гази Баба, Бобан Стефковски кој меѓу другото рече: – Искусството и мудроста на пензионерите се непроценливо важни во создавањето подобра општина, а Општина Гази Баба секогаш е отворена за предпозите, сугестии и забелешките што доаѓаат од страна на нашите највоздрасни граѓани. Со одбрани зборови свое обраќање имаше и градоначалникот на Општина Петровец Борче Митевски, кој нагласи дека мора поактивно да работат за решавање на предизвиците со кои се соочуваат пензионерите.

Во името на СЗПМ присутните ги поздрави претседателката на ИО на СЗПМ Станка Трајкова која меѓу другото нагласи: – ЗП Гази Баба спаѓа во групата на големи здруженија со традиција и углед. Ова здружение ревноносно ги практикува и тради-

Васил Пачемски

ЗП Кисела Вода

На третиот ден по Велигден

Секоја година најголемиот организатор на Здружението „Кисела Вода“ кој исто така го носи името „Кисела Вода“ го одбележува Третиот ден по Велигден, значаен за христијанството.

На празничниот настан со задоволство ја прифатив поканата да бидам дел од заедничката прослава во клубот на пензионерите. Ме пречекаа насмеани лица на пензионери пожелувајќи ми топло добродеје.

На настанот се обрати претседателот на огранокот Коста Костовски кој зборуваше за значењето на овој ден, а поздрави упати и претседателот на Здружението „Кисела Вода“ Момчило Петровик. Топли поздрави на сите пензионери упати и Елена Ристеска која како главен организатор со пензионерите од огранокот за велигденската трпеза подготвиле прекрасни специјалитети кои повикуваа на „добродеје“ и „повелете“. Очекувано беше и моето

поздравно обраќање каде заслужено беше да се каже дека огранокот „Кисела Вода“ брои околу 3 500 пензионери дека тоа е огранок што треба да служи каков треба да биде еден огранок, каде се одвива реалниот пензионерски живот. Слушнаа дека нивниот претседател Коста Костовски е угледен и примерен член на Извршниот одбор бидејќи конструк-

тивно го изнесува своето мислење по значајни прашања што се решаваат во Сојузот.

Убаво беше да слушнам дека огранокот на пензионерите им е како втор дом каде се дружат, разменуваат рецепти, и ќе запеат дури „акапела“. Но, денес имаше звуци на хармоника и песни по избор. Тефтерот со нивните „згоди“ и „незгоди“ е полен, а читајќи ги заедно, смешата е дополнителен елемент кој правеше амбиентот да стане крајно релаксирачки.

Оваа посета вклучуваше извлеков за клучок дека, најубави се средбите кога самите волонтерски ќе си подгответиме пити, колачи и разнобојни салати без да биде материјален трошок на Здружението.

Затоа, на крајот им посакав да продолжат така да се дружат, да си го разбавуваат пензионерскиот живот да му помогнат на осамениот пензионер со подадена рака и топол збор.

Станка Трајкова,
претседател на СЗПМ

ЗП Тафталице ДДД

Усвоена завршната сметка за 2023 година

Собранието на ЗП Тафталице ДДД на 17 април 2024 година ја одржа четвртата седница на која беа усвоени завршната сметка, Извештајот за работата на Извршниот одбор, Финансиското извештај, Одлуката за утврдување на условите и критериите за давање еднократна помош и друга социјална помош на членови на Здружението и завршната сметка за минатата година. На седницата, која ја раководеше Димитрие Димовски, претседател на Извршниот одбор и на Здружението, присуствуваа гости од Здруженијата од Гостивар, Сарај, Солидарност – Аеродром, Гази Баба, како и Томислав Тавтабитоски, претседател на Градскиот сојуз на ЗП Скопје. Членовите на Собранието, со своето присуство ги удостои и градоначалникот на Општина Карпош, Стевче Јакимовски, кој им посака успешна работа нагласувајќи ги традиционално добрата соработка и грижата на општината за пензионерите.

Разгледувајќи го Извештајот за ра-

ботата на Извршниот одбор, делегатите констатираа дека го карактеризираат два момента: 2023 беше јубилејна година, и изборна. Со зголемувањето на бројот на членовите, се унапреди работата на Здружението, се стабилизира финансиската состојба и беа создадени услови за реализирање на програмските активности. Извршниот одбор, во рамките на можностите ги извршуваше сите задачи, при што беа забележани позитивни финансиски резултати. Посебна грижа се водеше за социјално загрозените пензионери: на 75 членови им беа доделени по 3.000, на 14 по 5.000, а по повод Нова година на 78 пензионери им беа доделени по 1.000 денари. Со цел усовршување на давањето помош во иднина беше донесена одлука за утврдување и критериуми за давање еднократна помош.

Посебно внимание кај присутните побуди Извештајот за финансиското работење во минатата година. Него- вото усвојување беше поткрепено со заклучокот на Надзорниот одбор.

Него го образложи претседателката Марија Павловска. Според неа Извршниот одбор со приходите и расходите располагал согласно со програмските активности, наменски и рационално. Таквото работење овозможило од вкупниот приход од 3.134.184 денари да бидат остварени расходи од 2.273.023 денари, остварена добивка од 881.161 и по плаќањето на данок од 17.150 денари да биде регистрирана нето-добривка од 844.011 денари. Усвојувајќи ја завршната сметка, Собранието одлучи дека позитивната разлика се пренесува како приход во наредната година.

Во дискусијата беше истакната зајакната заложба за целосно реализација на програмските активности на комисиите како работни тела. На тој начин би се зголемила рекреацијата на пензионерите, нивната културно-забавна активност, здравствената заштита и спортскиот живот. Со тоа ќе се придонесе за поквалитетен живот на пензионерите како личности од третата доба.

П. Миленкоски

ЗП Берово

Отчетно и транспарентно

Собранието на Здружението на пензионери Берово ја содржи својата отчетна седница. Беше разгледана завршната сметка за 2024 година, која според извештајот на Надзорниот одбор е изготвена според законски прописи во утврдениот рок. Констатација на членовите на Надзорниот одбор е дека сметководната евиденција е вршена ажуно и преку неа може да се видат комплетните активности на Здружението од кое произлегува дека е работено документирано и секоја активност е поткрепена со финансиски документи. Од 2022 година на жиро-сметката е пренесено сaldo 344.494,00 денари. По разгледувањето на приходите и расходите, констатирано е дека вкупните приходи во 2023 година се 1.643.213,00 денари, додека расходите се 1.403.302,00 денари, а вишокот од 239.911,00 денари се пренесува за 2024 година. Во извештајот Надзорниот одбор констатира дека извршните органи на Здружението во 2023 година домаќински расположале со финансиските средства.

Во годишниот извештај за работата на Извршниот одбор и неговите органи и тела во 2023 година, во извештајот

тајниот период одржал четири состаноци кое зборува за транспарентноста и колективноста во одлучувањето. Во тој период Здружението зеде учество на регионалните и на републиките пензионерки спортски натпревари и на повеќе културни и хуманитарни манифестиации.

Програмата за работа на Здружението на пензионери Берово во 2024 е обемна и мошне амбициозна, но знаејќи ги капацитетите на раководството и нивната посветеност, таа е остварлива. Приоритет е даден на учеството на Здружението на сите активности организирани од СЗПМ, обезбедување бесплатни прегледи преку СЗПМ, учество на емисии на ТВ Сител и Алфа, промена на два дотраени парни котли на соларниот систем, отворање клубови на пензионери во селата Русиново, Владимирово, Ратево и Будинарци, соработката со локалната самоуправа, со градоначалникот, Фондот на ПИОМ и со Црвениот крст. Се планира со сопствени средства и донацији да се заврши соларниот систем во домот и вградување на фотоволтаици, заради намалување на трошоците, а се планира да се инсталира лифт со обезбедување средства преку донацији и да се учествува на повеќе традиционални настани организирани од Здружението, членки на СЗПМ.

Беше разгледан и усвоен Финансискиот план на Здружението за 2024 година.

А. Кацаарски

ЗП Тафталице ДДД

Пролетно дружење на пензионерите

Пензионерите од скопската општина Карпош продолжуваат една убава традиција. Деновиве тие се сретнаат по тринаесетти пат за да ги демонстрираат своите спорчки можности и вештини во фрланье гуле, трчање, влечење, скок од место, пикадо и шутирање на мали голчиња. Средба, на која учествуваа голем број пензионери од двете здруженија во општината Карпош, во Тафталице ја отвори со пригодно обраќање градоначалникот Стевче Јакимовски.

– Спортувањето е повеќестрано корисно за физичката кондиција на пензионерите и придонесува за осмислува-

ње и за попријатно живеење за лицата од третата доба. Општината се срдно ги помага активностите на двете здруженија со околу дванаесет илјади членови. Таа наша грижа ќе продолжи и во иднина зашто пензионерите се, скогаш заслужуваат внимание како награда за нивниот минат труд во општеството.

По спорчките натпревари, во кои поголем успех имаат пензионерите од ЗПГ Тафталице, средбата продолжи со повеќечасовна дружба со музика, весели шеги и размена на искуства. Така заврши уште една убава организирана пензионерска традиционална активност.

П. Миленкоски

тивно го изнесува своето мислење по значајни прашања што се решаваат во Сојузот.

Убаво беше да слушнам дека огранокот на пензионерите им е како втор дом каде се дружат, разменуваат рецептите, и ќе запеат дури „акапела“. Но, денес имаше звуци на хармоника и песни по избор. Тефтерот со нивните „згоди“ и „незгоди“ е полен, а читајќи ги заедно, смешата е дополнителен елемент кој правеше амбиентот да стане крајно релаксирачки.

Оваа посета вклучуваше извлеков за клучок дека, најубави се средбите кога самите волонтерски ќе си подгответиме пити, колачи и разнобојни салати без да биде материјален трошок на Здружението.

Затоа, на крајот им посакав да продолжат така да се дружат, да си го разбавуваат пензионерскиот живот да му помогнат на осамениот пензионер со подадена рака и топол збор.

Станка Трајкова,
претседател на СЗПМ

ЗП Радовиш и Конче

Активности на здружението

Пензионерите од Здружението на пензионери од Радовиш и Конче на 4 април 2024 година, спроведоа акција за пошумување во месноста „Друм“, кај манастирот Света Троица на планината Плачковица. Акцијата беше успешно завршена, а за пози-

тивен резултат на акцијата голем придонес дадоа и членовите на „Национални шуми“ од Радовиш. Пензионерите покажаа дека и во оваа добра од животот можат да остават трага во пошумувањето и заштитата на животната средина.

Раководството на Здружението на пензионери од Радовиш и Конче отсекогаш се грижело за збогатување на културниот живот на своите пензионери, при што беше организирана и посета на балетската претстава „Лебедово езеро“ при Националната опера и балет во Скопје.

Во овој резултат на акцијата голем придонес дадоа и членовите на „Национални шуми“ од Радовиш. Пензионерите покажаа дека и во оваа добра од животот можат да остават трага во пошумувањето и заштитата на животната средина.

Мите Сарбаков

Соработка со здружението на лица со церебрална парализа и друга попреченост

Здружението на пензионери Велес веќе една година соработува со лицата со церебрална парализа и друга попреченост. Тие заеднички го реализираат проект „Центар за социјална инклузија TOGETHER“, наменет за стари лица и лица со попреченост, поддржан од Регионалната програма за локална демократија во Западен Balkan 2 (ReLoDaD2) на UNDP МК и Општина Велес.

Во рамки на проектот се реализираат спорчки работилници. Во нив учествуваат членовите на Здружението на пензионери и членовите на организацијата како и корисниците на социјалната сервисна услуга „Живеење со поддршка“. На работилницата присуствуваат скоро секогаш над 20 лица, претставници на двете здруженија.

Успешни се и заедничките постапки каде што и поетите пензионери, како и лицата со попреченост читаат свои творби. Пензионерите овие лица ги пријадуваат и во повеќе активности, како што се изработка на грнчарски производи, правење прашок од лаванди и разни колачи. За одбележување е пријадбата на пензионерите на лицата со попреченост на одмор во Охрид, каде што беа десетина незаборавни денови.

Дружбата тука не застанува. Ќе продолжиме и понатаму да дружаруваме со овие лица на кои дружбата многу им значи.

Н. Алексоска

Минатата година се работеше активно и домаќински

Деновиве делегатите на Собранието на здружението на пензионери го одржаа редовното годишно собрание. На седницата и претходеше расправа по материјалите, пред сè по извештајот за работата во минатата година и Про-

граница за здравство, а средствата ќе бидат доделени на пензионерите зависно од месечните пензиски промоции и според Правилникот кој е, исто така, донесен и прифатен од делегатите на Собранието. Оние пензионери што имаат месечни промоции до 15.000 денари здружението ќе им додели дополнување на трошоците за лекувањето од 40%, на оние до 19.000 денари 20%, а на оние над 24 илјади денари само 10%.

Годинава, исто така се планира и заедничко пензионерско дружење на два пикника со учество на повеќе од 400 пензионери од сите огранци и тоа сега еден мај и еден во септември, зависно од временските прилики. По ограночите направени се и списоците за хуманитарна помош на повеќе од 500 пензионери со вакчери во вредност од по 1.000 денари, за набавка на прехрамбени производи. На седницата беа донесени и се расправаше и по други одлуки од интерес на пензионерите во ЗП Прилеп.

К. Ристески

грамата за оваа година, по ограночите и пред членовите на Извршниот одбор. Оценка од претходните, а и од оваа годишна расправа на делегатите беше дека во изминатата год

Здруженија на пензионери: Струга, Вевчани и Лабуништа

Три здруженија една заедничка одлука

По препорака од СЗПМ, извршните одбори на трите струшки здруженија донесоа заедничка Одлука за „работно време во здруженијата“.

По поставеното прашање колку треба да трае работното време во здруженијата, претседателите на трите здруженија Милорад Трпоски од Струга, Витомир Костојчиноски од Вевчани и Лутија Салоски од Лабуништа, работното време го уредија по договор и тоа: ЗП Струга, во работните денови од понеделник до петок, работното време на претседателот, потпретседателот како и секретарот им започнува од 8 часот се до 14 часот попладне. Исто така, и на претседателите Витомир Костојчиноски и Лутија Салоски, заедно со клубовите тоа започнува од 8 до 14 часот.

Во трите струшки здруженија, членки на Сојузот, со големен број на активности во пензионерските клубови и разграноците, се наметна прашањето за работното време во здруженијата.

Раководствата на здруженијата, во потрага по нови активности сакат да покажат и докажат дека е оправдано

постоењето на здруженијата и клубовите и колку трае работното време, каде што пензионерите покрај соопштеницата се информираат и преку весникот „Пензионер плус“, кој е стол на информирањето, преку „Коха“, веб-страницата на СЗПМ и потстраниците на здруженијата, преку емисијата на МТВ „Трета добра“, преку други електронски и пишани медиуми и повремено преку пензионерскиот „Информатор“.

– Не дозволуваме пензионерите да дојдат во здружението на пензионери, а вратите да бидат затворени, ни рече претседателот на ЗП Струга Милорад Трпоски, бидејќи покрај волонтерството, се исплатува и скромен месечен надоместок според бројот на членовите во здруженијата.

С. Кукунешоски

ЗП Лабуништа

Консултативна средба

Во ресторанскиот комплекс „Рибник“ во село Лабуништа, Струга, на 13 април 2024 се одржа консултативен состанок со претседателите на здруженијата на пензионери и нивните соработници задолжени за културно-забавениот живот на пензионерите од осмиот регион што ги опфаќа здруженијата на пензионери од Лабуништа, Струга, Вевчани, Охрид и Дебрца, Дебар и Центар Жупа, Кичево, Македонски Брод и Гостивар.

Согласно со заклучоците на Комисијата за Културно-забавен живот при Сојузот на здруженијата на пен-

сока на имплементацијата на заклучоците од Комисијата за култура и забавен живот организира консултативен состанок на кој се извршила неопходните подготвки и критериуми согласно со препораките на Комисијата при СЗПМ.

На состанокот покрај претседателот Лутија Салоски и претседателот на Комисијата Екрем Мемиши, присуствуваше и Ристо Трајоски, член на Комисијата за култура при СЗПМ, кој ги пренесе препораките од комисијата.

Додека пак претседателот на лабунишкото здружение Лутија Сало-

зионерите на Македонија, за оваа година домаќин на одбележувањето на 22-та регионална ревија на песни, музика и игри за 2024 година, му е доделено на Здружението на пензионери од Лабуништа, која ќе се одржи на 11 мај оваа година.

По тој повод претседателот на ЗП Лабуништа Лутија Салоски, во на-

ЗП Куманово

Еднодневна екскурзија до Крушево

Многу често се случува пензионерите да бидат долги и со својата едноличност да го врамат пензионерскиот живот во рамката на монотонија и осаменост. Затоа, не случајно ЗП Куманово заедно со Комисијата за одмор и рекреација изготвиле денови да ги оби со светлина, разноликост и меѓусебно дружење. Меѓу другото, предвидени се многубројни еднодневни екскурзии на кои секој пензионер кој има желба може да ги посети убавините на нашата татковина и пошироко. Новина е тоа што за партиципацијата за екскурзија со учеството на ЗП Куманово од 20% се зголеми на 30%.

Членовите на Здружението на пензионери Куманово, уживаат во пролетниот ден во македонскиот турис-

тички центар Крушево, кој изобилува со богата традиција и староградска архитектура, место познато по Мечкин Камен, Македониумот, Гумене, галеријата на Мартиновски и по Спомен-куката на Тоше Проески.

Пензионерите од Куманово го посетија манастирот „Свети Преображение“, кој Тоше Проески го доизгради, а имаа можност да го видат и Илинден – Македониумот.

Еднодневната екскурзија се реализира на ден 27.4.2024 година, кога кон Крушево се упатија 2 автобуса и 1 минибус исполнети до последното место. На овој ден и пролетното сонце беше наш приятел. Впечатоците од екскурзијата како и од многу други, ќе ги зачуваме во албумот на пензионерските спомени.

Росица Митик

ЗП Виница

Пензионерите славеа „Томина недела“ во Виница

Здружението на пензионери Виница, секоја прва недела по Велигден, традиционално празникот Св. Тома го слави како ден на лукото од трета добра и ја организира манифестијата „Томина недела“. Околу 520 пензионери, со ентузијазам и енергија кои им пркосат на годините, од здруженија од повеќе општини во Македонија, на 10 мај 2024 година, во преубавиот амбиент на рибникот и ресторант „Слив“ и пролетното зелено на Осојничката Клисура, имаа несекојдневно дружење и забава.

На гостите прва се обрати Павлина Ангеловска, претседател на здружението на пензионери Виница, која поздравувајќи ги гостите нагласи дека, оваа манифестија која е влезена во Програмата на здружението, е од републички карактер, а се одржува во чест на Велигденскиот празници и во знак на чествување на „Томина недела“.

Поздравувајќи ја оваа традиционална пензионерска манифестија,

градоначалникот на Општина Виница Миле Петков, изрази големо задоволство за големиот број на гости, нагласувајќи дека секоја идеја од пензионерите, а во интерес на пошироката заедница, ќе биде поддржана од локалната власт. Во програмата за работа на општината, има зацртано и поставено неколку проекти кои ќе поддржат пензионерите.

Своите обраќања имаше и Претседателката на Сојузот на здружението на пензионери на Македонија Станка Трајкова, која меѓу другото нагласи:

– Денес оваа пензионерска средба е специфична по тоа што пензионерите меѓу себе се натпреваруваат која од нив има направено најубаво велигденско јајце, кое има натрева-

рувачки карактер што ги стимулира и мотивира да го направат што подобро.

Во рамките на Манифестијата „Томина недела“ се спроведе и избор на најатрактивно и најдекоративно

велигденско јајце, а во тесна конкуренција првите три места ги поделија пензионерите од Неготино кои трипати по ред го освојуваат првото место, Пехчево и Валандово, а и за нив ЗП Виница обезбеди пригодни награди. Горди на сето тоа, во добра атмосфера и дружење, продолжи забавниот дел.

П. Ангеловска

младите, учениците од основното училиште „Блаже Конески“ од Прилеп.

Најпрво за значењето на овој светски ден на бабите говореше пензионерката Лилјана Русеска, а потоа учениците во организација и присуство на нивните наставници рецитираа лични творби посветени на нивните баби.

– Инспирирани од она што за нив значат најстарите жители во семејствата тие со својата програма изнудија долготрајни аплаузи од присутните, а ние од огранокот како награда им дадовме сок и чоколадо, – ни рече претседателот на огранокот Џане Наумоски. Вакви и слични средби, меѓу најмладите и постарите жители од оваа населба и од оваа училиште, планирано е да се организираат во текот на оваа година.

К. Ристески

да, традиционално се чествува најголемиот христијански празник Христовото Воскресение, Велигден. Покрај богатите трпези и велигденски јајца, дружењето беше проследено со песни и ора.

Во огранокот „Точила“ присуствуваше и Претседателката на Сојузот на здружението на пензионери на Македонија Станка Трајкова, која ги поздрави присутните, им се заблагодари и им посака долг и среќен живот. По повод големиот празник Велигден, кошница со велигденски јајца во огранокот „Цветан Димов“ испрати градоначалникот на Општина Кисела Вода, Орце Ѓорѓиевски. Неговиот гост најде на воодушевување кај пензионерите кои му се заблагодарија со громогласен аплауз.

Горица Ангелковска

Отчет за активностите на КУД „Пензионерски бисери“

Културно-уметничкото друштво „Пензионерски бисери“ на почетокот од месец мај одржа редовна седница на која присуствуваа, претседателот на здружението Момчило Петровиќ, Спасо Илиев, претседател на Собранието, претседателката на Активот на жени Даана Давчева и членови на друштвото, музичари, играорци и пејачи.

Отчет за активностите за минатата година даде претседателката на Комисијата за фолклор Блага Трпеска, која меѓу другото рече, дека во целост и со големи успеси е реализирана Програмата за 2023 година.

На седницата беше донесена и Програмата на активностите за 2024 година, а Трпеска додаде дека таа е амбициозна, со тоа што ќе учествуваат и на општинските и регионалните ревии на песни, музика и игри. По тоа се разви плодна дискусија.

Во сите ограноци на ЗП Кисела Вода

денески јајца во огранокот „Цветан Димов“ испрати градоначалникот на Општина Кисела Вода, Орце Ѓорѓиевски. Неговиот гост најде на воодушевување кај пензионерите кои му се заблагодарија со громогласен аплауз.

Б. Стојчевска

Априлски активности на дневниот центар

Членовите од дневниот центар за активно стареење на стари лица во месец април започнаа со една многу креативна дејност со која беа дел од маскенбалот организиран по повод први април, денот на шегата. Маскенбалот беше во организација на Општина Крива Паланка. Пензионерите инспирирани од своите внуци, беа дел од маскенбалот, а воедно и пристапија хумано кон малите кои беа учесници, со што им поделија вода и сочниња.

Потоа се одржа и едукативна работилница на тема: „Влијанието на отпадните материјали врз животната средина и здравјето на човекот“.

Предавањето беше изведенено од дипломираниот биолог и професор Слаѓана Вучевска – Петковска. Таа имаше интересно предавање за лековите свойства и употребата на билките кои растат во подножјето на Осоговските планини. Исто така, ре-кreativните активности беа дел од секојдневното дружење на посетителите на дневниот центар за активно стареење.

Беа организирани и психосоцијални работилници, со цел да се зачува меморијата кај повеќрасната популација. Тоа го правеа вработените координатори Емилија Накова и Елеонора Јосимовска со организирање на повеќе групни квизови. Но, најмногу време се посвети и најпосакувана беше креативната работилница, изработка на декорации по повод големиот христијански празник Велигден, при што се организираше Велигденски базар со штанд поставен пред дневниот центар за активно стареење на стари лица. Собраните средства беа наменети за хуманитарни цели.

Б. Стојчевска

www.nlb.mk

Контакт центар: 02 / 15-600

НЛБ Сребрен пакет

Вашата пензија секогаш навреме

НЛБ Сребрен пакет

- Visa Electron дебитна картичка
- ПЕНЗИОНЕР+ Maestro картичка
- Зегин - НЛБ Банка картичка
- Кредитни картички
- Трајни налози
- Сребрен кредит за пензионери
- Депозити за пензионери

Поволности

- Пензија на првиот работен ден во месецот
- Плаќање на рати без камата во Зегин со НЛБ - Зегин кобррендираниота картичка
- **3% Cash back во Вero** маркетите за имателите на ПЕНЗИОНЕР+ картичката
- **Осигурителни поволности** за пензионери во соработка со Сава осигурување АД Скопје

OLIGOSEL
VITAMIN A·C·E + SELENIUM + ZINC

• Natural antioxidant
• Promotes cell protection

Made in GERMANY

60 KAPSLEN / CAPSULES

FOOD SUPPLEMENT

NAHRUNGSERGÄNZUNGSMITTEL

60 капсули

ZEGIN
ВАША СЕМЕЈНА АПТЕКА

OLIGOSEL

ПРИРОДЕН АНТИОКСИДАНТ -
ЗА ЗАШТИТА НА КЛЕТКИТЕ

ВИТАМИНИ
A, C, E + СЕЛЕН + ЦИНК

2. регион - домаќин Бутел: 22-ра регионална ревија на песни, музика и игри

Пренесување на искуствата на помладите

На 18 мај 2024 година, во Домот на АРМ во организација на СЗПМ се одржа 22-та регионална ревија на песни, музика и игри на здружението на пензионери од вториот регион на која настапија здруженијата на пензионерите од: Тетово, Тафталице, Горче Петров, Карпош, Шуто Оризари и Бутел како домаќин.

Учесниците и гостите на ревијата во Домот на АРМ, беа пречекани со лепче и солца, бонбончиња и шише вода, од страна на домаќините на ревијата од ЗП Бутел.

Добредојде на учесниците и гостите во салата на Домот на АРМ прв им искаја претседателот на ИО на здружението домаќин Љупчо Димовски кој посебно ги поздрави претставниците од СЗПМ и претседателите на здруженијата учесници. Тој нагласи дека пензионерите даваат пример за помладите генерации како да ги негуваат традициите и како да го зачуваат својот идентитет и сопствено културно богатство.

За значењето на ревијата и другите активности што се одвиваат, зборуваше Претседателката на Сојузот Станка Трајкова. Таа посебно го истакна придонесот на здружението на пензионери, кое се грижи за своето членство практикувајќи традиционални и нови активности за да им го разубави и олесни животот на пензионерите.

– Ревиите како музички манифестации не само што имаат голем придонес кон зачувување и негување на нашето културно

ЗП Тетово - македонска група и албанска група

ЗП Горче Петров

ЗП Шуто Оризари

ЗП Карпош

Љупчо Димовски

Станка Трајкова

ЗП Тафталице ДДД

ЗП Бутел

Доделување благодарници

наследство, туку тие придонесуваат и кон воздигнувањето на културното живеење, исполнувањето со корисни активности посебно значајни за пензионерите кои со својот минат труд и постигнувањата тоа го заслужуваат, – истакна Трајкова која прогласи ревијата за отворена.

По обраќањето на претседателката на СЗПМ Станка Трајкова, први на сцена настапија пензионерите од ЗП Тетово кои ревијата ја отворија со три хорски изведби.

Потоа со свирката на кавалите, заечија гајдите и се разлеа звукот од другите изворни инструменти на учесниците. Се слушнаа народни песни, традиционални на соло и групни изведувачи, заиграаа фолклорните групи, за на крајот најсилно да се

чујат гласовите на пејачите, да ја кренат на нозе публиката.

Салата во Домот на АРМ беше исполнета со гости кои задоволни од настапот на изведувачите на песни и ора и со голем аплауз и насмевки на лицето се заблагодарија на сите учесници на ревијата. Благодарници на учесниците за успешниот настап во име на организаторот СЗПМ им врачи претседателката на Комисијата за култура Магдалена Спировска.

Воодушевени од настапот гостите и учесниците се дружеа во ресторант „Крис Дани“ во Скопје. Се надеваме дека во иднина ќе имаме повторно можност да сме домаќини на некоја друга манифестација.

Љубица Петрушевска

4. регион - домаќин Солидарност - Аеродром: 22-ра регионална ревија на песни, музика и игри

Манифестација празник за душата

На 21 мај 2024 година во убав свечен амбиент се одржа 22-та регионална ревија на песни, музика и игри од IV-ти регион. Организатор беше Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, а домаќин ЗП Солидарност – Аеродром. Покрај домаќинот настапија здруженијата на пензионери од Куманово, Крива Паланка, Чайр и Центар, од Скопје, додека здружението Кратово, од оправдани причини не настапи.

Прв на присутните им се обрати и им посака добредојде претседателот на ЗП Солидарност – Аеродром Никола Маркоски, кој во своето обраќање истакна дека здружението со посебна чест и задоволство ја прифатило довербата од Сојузот да биде домаќин на оваа манифестација. Потоа присутните ги поздравија претседателот на ИО на СЗПМ Ментор Ќоку, кој во својот поздрав рече:

– Дозволете ми да ве поздравам во мое име и во името на СЗПМ. Ги поздравувам претседателката на Сојузот, Станка Трајкова, секретарот Менка Темелковска и Томче Стојков, селектор на ревиите. Упатувам посебен поздрав до претседателот на ЗП Солидарност – Аеродром Никола Маркоски, кој без двоумење се прифати да биде домаќин на оваа ревија, како и на сите присутни претседатели на здруженијата од овој регион.

Здружението домаќин постигнува одлични резултати на сите полиња, и има добра соработка со други здруженија и со СЗПМ.

Денот кога се одржуваат овие значајни манифестации го празнуваат сите генерации, најстариите како чувари на нашето културно наследство, а помладите се гордеат со своите родители, баби и дедовци, кои и во овие зрели години докажуваат дека можат да дадат голем придонес во развојот на општеството. Пензионерите се тие кои ги оттрнуваат од заборав песните, ората и обичаите, а тоа има големо значење, бидејќи историјата е влишана во фолклорот на секој народ. Денес ќе слушнеме песни и ќе гледаме ора и колоритни носии. Денес докажуваме дека на заедниците, пензионерите му даваат посебно значење. На овие ревии пензионерите масивно учествуваат и на креативен начин го исполнуваат слободното време. Со оваа ревија завршуваат регионалните ревии за 2024, а Републиката ревија ќе се одржи на 8-ми јуни 2024 год. На крајот, дозволете ми со неколку реченици да се обратам и на албански јазик и да ја прогласам ревијата за отворена.

Потоа се заредија песни и ора проследени со убава музика од народни инструменти. На крајот претседателката на Комисијата за културно-забавен живот на СЗПМ, Магдалена Спировска, на претседателите на здруженијата – учесници на ревијата им врачи благодарници.

Н. Маркоски

ЗП Куманово

ЗП Чайр

ЗП Солидарност - Аеродром

ЗП Крива Паланка

ЗП Центар

Доделување благодарници

ПЕНЗИОНЕР ПЛУС

Весник за сегашните и за идните пензионери

Издавач:
СЗПМ

Година XVII – број 189
мај 2024 година

БЕСПЛАТЕН МЕСЕЧЕН ВЕСНИК

Издавачки совет:

Станка Трајкова
(претседател)
м-р Илија Адамоски
Ментор Ќоку
Менка Темелковска
д-р Веле Алексоски
Славко Трајкоски
Гидо Бојчевски

Редакциски одбор:

Калина Сливовска
- Андонова
главен и одговорен уредник
Васил Пачемски
уредник
Членови:
Баки Бакиу
Верица Тоциновска
Кирил Ристески
Јасмина Тодоровска
Трифон Донев
Димитар Јаковлев

Лектор:

Верица Тоциновска

Адреса:

СЗПМ Бул. „Кочо Рацин“
бр. 14 – Скопје
П.фах. 440

Телефон: 02 3223 710
тел-факс: 02 3128 390

Web: www.szpm.org.mk
E-mail: vesnik@szpm.org.mk

Компјутерска обработка:

Томе Ангеловски

Печати:

Печатница Серафимовски – Скопје

Дистрибуција: „Нова Македонија“

Ракописите и фотографиите не се враќаат.

Според Законот, за весникот се плаќа данок според посебна намалена даночна стапка.

ЗП Охрид и Дебрца - лична карта

Здружение на пензионери Охрид и Дебрца

ул. „Димитар Влахов“ бр. 46, Охрид

Тел. 046 262 149

e-mail: zpohrid@hotmail.com

**Васил
Маркоски**
претседател на ИО и на
ЗП Охрид и Дебрца

Здружението на пензионерите Охрид и Дебрца е едно од побројните во Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија. Во своето постоење, тоа минува низ многу тешки моменти, но сепак опстанало благодарение на желбата, другарувањето и амбицијата. Според податоците, неколку пензионери од Охрид, меѓу кои Кипро Илиевски, Илија Џарцароски, Сандре Голабоски и Ставре Шибакоски, на 20 мај 1949 година формирале здружение на пензионери, по примерот на републикото здружение во Скопје од 1946 година. Во почетокот оваа иницијатива ја пратиле педесетина пензионери од Охрид. Официјално е формирano на првото годишно Собрание одржано на 20 јуни 1950 година, а одобрение за формирање дал Сојузот на синдикатите на НБА. Здружението имало задача да го помага членството со остварување на своите права кои произлегуваат од Законот за пензионерското и инвалидското осигурување, колективно учество во општествените дејности на заедницата на членството и помагање на членовите со ниски пензии.

Највисок орган во тоа време било Собранието, а за спроведување на одлуките се грижел Управниот одбор и Надзорниот одбор. Раководната структура ја сочинувале претседателот, секретарот и благајникот. Денес раководната структура на ЗП Охрид и Дебрца е: Васил Маркоски – претседател на здружението и на Извршниот одбор, Ристо Трајкоски, претседател на Собранието и Стефан Владимиров, секретар на здружението.

Прв претседател на Здружението на пензионерите Охрид и Дебрца бил Кипро Илиевски, кој бил еден од ретките учени луѓе од овој крај во тоа време.

Денес Здружението на пензионерите Охрид и Дебрца според податоците брои околу 12 000 пензионери кои доброволно на територијален принцип се членови на солидарниот фонд и на здружението, кои редовно плаќаат месечна членарина, а врз таа основа ги остваруваат сите права, должности и бенефиции согласно со Статутот. ЗП Охрид и Дебрца активностите територијално ги спроведува преку 21 месен огранок во повеќе урбани и рурални средини. Секој месен огранок има свој месен одбор на чело со претседател и работи со своите органи и тела.

Здружението на пензионерите Охрид и Дебрца, се финансира најголем дел преку месечна членарина од сите пензионери, кои се членови на здружението, додека мал дел преку донации – финансиска помош и поддршка, а средствата се трошат согласно со усвоениот годишен финансиски план на Собранието.

На Републиките пензионерски спортски натпревари, во организација на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, спортстите членови на спортската екипа на здружението имаат постигнато врвни спортски резултати со освојување повеќе први места во екипна конкуренција и еден преоден пехар и два во трајна сопственост. Досега тие се најуспешна екипа во рамките на СЗПМ. Во поединична конкуренција се освоени златни медали како во екипна и во поединична

женска конкуренција. Со ваков рекорд не може да се пофали ниту едно друго здружение во СЗПМ. Исто така, тоа е редовен успешен учесник и на ревиите на песни, музика и игри, како и на други манифестации од хуманитарен и меѓугенерацијски карактер.

На прославата, по повод 65-годишнината од постоењето, го промовираа второто издание на монографијата „Охридските пензионери низ времето, културата, спортот и рекреацијата“. Здружението на пензионерите Охрид и Дебрца е збратимено со ЗП Солидарност – Аеродром од Скопје. Соработката меѓу овие две здруженија е на високо ниво. Исто така, тоа има добра соработка и со локалната самоуправа. На одбележувањето на 70-годишнината од формирањето на Општина Охрид и беше врачена Плакета со благодарност за досегашната успешна соработка.

Од постоењето до денес, тоа работи согласно со Статутот кој во чекор со времето се коригира во согласност со општествените текови од животот. Согласно со Статутот има и раководен тим составен од претседател на здружението и на Извршниот одбор, претседател на Собранието и секретар на Извршниот одбор и помошен персонал, кој ги сервисира потребите на членовите. Има и Собрание кое брои 31 член, делегирани сразмерно од сите органи, како и Извршен одбор составен од 11 членови. Има и Надзорен одбор, а функционираат и комисии и тоа: статутарно-правна, Комисија за здравствена и социјална политика, Комисија за спорт, Комисија за доделување награди, Комисија за култура, Комисија за информирање, Комисија за станбен и деловен простор, Комисија за излети и средби, Комисија за соработка, Комисија за издаваштво и Актив на пензионерки. Основните цели на здружението се дефинирани со статутот и тоа: хуманитарни активности, културно-забавниот живот, спорт, и помош на членовите со ниски примања по разни основи.

Здружението на пензионерите Охрид и Дебрца организира екскурзии во земјата и странство, прошетки до културно-историски региони, одржува забави и друг вид средби. На јавните настапи охридските пензионери ја потврдуваат определбата за негување изворна народна музика, фолклор и развивање на културните вредности на Македонија. Акти по кои работи здружението се: Статут, Деловник за работа на Собранието, Деловник за работа на Извршниот одбор, Правилник за еднократна парична помош, Годишна програма за работа.

ЗП Охрид и Дебрца секоја година доделува парична помош на болни пензионери и на оние со ниски пензии. Континуирано дава сугестији и предлози за актуелни прашања со невладини организации и други институции. Исто така, настојува лекари специјалисти да држат предавања кои се одржуваат во клубовите, по предлог на раководствотва на органите.

Здружението соработува и со други здруженија, членки на СЗПМ, како и со институции поврзани со пензионерската популација како што се ОО на Црвениот крст и Центарот за социјални грижи. Со Црвениот крст и со други невладини асоцијации на локално ниво, развива активности во повеќе сектори, и тоа: вклучување на пензионерите во разни проекти за помош на стари лица, посета на истите и друго.

Многу често Активот на пензионерките на повеќе членови од руралните средини им до-

делува, пред значајни празници, пакети со прехранбени производи. Преку соработката на Активот на пензионерките и Црвениот крст се организираат и акции за мерење на шеќер во крвта, крвен притисок, а се одржуваат и предавања од областа на

медицината. Здружението ги остварува заедничките интереси на пензионерите, па така организира екскурзии во татковината и надвор од неа. Здружението на пензионерите Охрид и Дебрца редовно го информира своето членство преку печатот и регионалната телевизија за работата во програмската година.

5. регион - домаќин Свети Николе: 22-ра регионална ревија на песни, музика и игри

Распеано и разиграно Овче Поле

Пензионерските здруженија се ве-
рни чувари на фолк-
лорното богатство низ песните и чеко-
рите на ората. Ревиите на песни, музика и
игри се одржуваат 22 години, а акцентот се
дава на изворните народни и староград-
ски песни и игри, при-
друженви со народ-
ни и изворни инструменти. Здружението на пензионерите од Свети Николе оваа 2024 година е домаќин на 22 регионална ревија на песни, музика и игри од петтиот регион, кој се одржува на 16-ти мај година во организација на СЗПМ. Манифестацијата се одвиваше во киносалата на Домот на културата. Важноста на манифестацијата ја зголемија со своето присуство секретарот на СЗПМ Менка Темелковска, претседателот на Комисијата за културно-забавен живот на ИО на СЗПМ Магдалена Спиркова и селекторот Томче Стојков.

Во името на организаторот СЗПМ присутните гости и учесниците ги поздравија секретарот на ИО Менка Темелковска, и го истакна значењето на оваа културна манифестација во негувањето и зачувувањето на културното богатство и традицијата на нашата земја и ја прогласија ревијата за отворена. Добредојде и пријатно расположение на учесниците и гостите, во име на домаќинот, им посака претседателот на ЗП Свети Николе, Штерјо Ѓорѓиев, кој истакна дека му причинува големо задоволство што сме домаќини на 22 регионална ревија, топли ги поздрави присутните и го потенцираше значењето на манифестацијата.

На оваа најмасовна културна пензионерска манифестација во Свети Николе во центарот на Овче Поле, настапија здруженијата на пензионери од: Ново Село, Лозово, Свети Николе, Радовиш и Конче, Штип, Струмица, Злетово и Пробиштип. Пред да започне ревијалниот дел од програмата, домаќините на присутните им посакаа добредојде со песната „Ба-
лада за Свети Николе“ во изведба на ансамблот „Пензионери“ и пејачката група од ЗП Свети Николе.

Чест први да настапат на оваа ревија им припадна на ЗП Ново Село. Потоа се заредија песни, ора и обичаи. Сите настапи беа наградени со долгортајни аплаузи, а публиката потпевнуваше и уживаше во успешните музички интерпретации.

Учесниците на оваа ревија се претставија со изведби од богатиот

6. регион - домаќин Неготино: 22-ра регионална ревија на песни, музика и игри

Ден посветен на музиката, песната и орото

На дваесетти април во Центарот за култура „Ацо Ѓорчев“ се одржува 22-та регионална ревија на песни, музика и игри од шестиот регион. Домаќин беше ЗП Неготино, а со своето присуство го зголемија значењето на манифестацијата претседателот на Собранието на СЗПМ м-р Илија Адамоски, градоначалникот на Општина Неготино Горан Стојанов, како и претседателите на здруженијата учесници.

Претседателот на здружението домаќин Ванчо Ристов ги поздрави присутните и потсети дека ЗП Неготино секогаш се труди за унапредување на активностите во интерес на потребите, на заштитата на правата на пензионерите, нивниот стандард, здравјето, културата и рекреација. Тој изрази задоволство што се домаќини и организатори на регионалните фолклорни ревии, при што се заблагодари на Сојузот за довербата и нагласи дека со посебен мотив и енергија здружението ги направи сите неопходни подготвотки ревијата да биде успешна. Гостите и учесниците на ревијата ги поздравија и градоначалникот на Општина Неготино Горан Стојанов. Тој ја нагласи традиционалната соработка со здружението на пензионери, потенцирајќи дека и тој и Советот на Општината имаат слух за потребите на пензионерите и оти соработката продолжува и натаму. На учесниците и гостите им се обрати и м-р Илија Адамоски кој истакна дека ревиите од година на година бележат сè поголем квалитет. На нив може да се слушнат народни песни од сите краеви на земјата, изворни народни песни, познати ора. Овие ревии се вистински празници на пензионерите другарувања преку песните, музиката и игрите. На крајот претседателот на Собранието на Сојузот м-р Илија Адамоски ја прогласи ревијата за отворена.

Преку 150 пензионери, учесници од осум здруженија приредија вистински празник со народниот мелос. Сцената ја исполнува со прекрасни бои на народните носии од нивните краеви. Покрај домаќините ЗП Неготино, на сцената во Центарот за култура „Ацо Ѓорчев“ ги видовме и пензионерите од здруженијата: Гевгелија, Велес, Кавадарци, Богданци, Демир Капија и Дојран.

Тие не потсетија на повеќе обичаи, песни и познати ора од нашите простори. Не потсетија колку се важни пријателствата, другару-

Благодарници за успешен настап на учесниците им врачи Магдалена Спиркова претседател на Комисијата за културно-забавен живот при СЗПМ. Свој придонес кон успешноста на ревијата имаше и младата водителка Катерина Иванов.

Средбата на пензионери од петтиот регион продолжи во ресторант „Илинден“ во село Црнилиште, каде што пензионерите се веселе и другаруваа до доцните попладневни часови.

В. П.

вањата, колку е важен соживотот меѓу луѓето од различни градови и етнички заедници. Со сигурност може да се констатира дека и меѓу пензионерите има добри вокално-инструментални групи, културно-уметнички друштва кои достојно ја негуваат народната изворна песна. Тоа беше уште едно вистинско уживање и задоволство за секој учесник и присутен гостин во салата.

В. Ристов

Општинска награда за пензионерот Свето Тоевски

Награда за постигнати новинарски резултати

Новинарот Свето Тоевски од Тетово е еден од добитниците на наградата на Општина Тетово за 2024 година, која му е доделена како знак на признание и благодарност, поради резултатите кои ги постигнал во новинарство и поради дадениот особен придонес во афирмацијата на градот Тетово.

Во тетовското новинарство Тоевски е присутен од 1 јануари 1983 со вработувањето како новинар во Центарот за информирање и издавачка дејност „Полог“. Тој вели:

– Во изминатите децении беше хроничар на животот на Тетово, но и објективен критичар на општествено-политичките и економските случаувања.

Тој работел, покрај во Радио Тетово и како дописник од Тетово на Македонската телевизија и радио, новинар во Македонската редакција на Дојче веле од Германија, како дописник од Тетово на весникот „Вест“ од Скопје и во последните години како новинар – фрилансер во низа информативни интернет-портали.

Тоевски е пензионер веќе една година, но нагласува: – Само пристигањето на пензијата на први во месецот ме потсетува дека сум пензионер. Всушност, јас не сум престанал ниту за миг да творам новинарски. Имам активен, секојдневен новинарски ангажман и обврски како слободен новинар – фрилансер во одделни информативни интернет-портали во Македонија. Една изрека вели: „Мислам, значи постојам“. Во мојот случај таа изрека гласи: „Мислам и пишувам, значи постојам“.

Свето Тоевски е дипломиран професионален новинар од првата генерација на интердисциплинарните студии по новинарство на Универзитетот „Кирил и Методиј“ во Скопје. Одржува непрекината 46-годишна новинарска кариера, но и како независен политички и социоекономски аналитичар, блогер и колумнист.

Тоевски е и поранешен докторанд по политички науки и докторанд по лингвистика, и оттука, како македонист-лингвист и магистер-политолог, е самостоен научен истражувач во овие научни дисциплини, со учество на повеќе од 40 домашни и меѓународни научни конференции во Македонија и со објавени околу 30 научни трудови и статии.

Г. Ефоски

Науката за пеењето

Науката за пеењето покажува дека кога пееме нашите невротрансмитери се соединуваат на нов начин. Тоа го поведува десниот темпорален лобус на мозокот, ослободувајќи ендорфии кои не прават попаметни, поздрави, посреќни и повеќе креативни. Кога пееме со други луѓе, овој ефект е посилен. Добрите чувства што ги добиваме од пеењето во група се некаков вид награда за тимската работа. Истражувањата покажуваат дека создавањето музика во група се користи како инструмент во општествениот живот. Групите и племињата пееле и танцуваат заедно за да изградат лојалност, да пренесат важни информации и да ги истераат непријателите. Она што до неодамна било нејасно, е дека пеењето во групи предизвикува ослободување на серотонин и окситоцин – хормон, па дури и го синхронизира нашиот срцев ритам.

Групното пеење буквально ја поттикнала заедницата „да го обедини секој жител на пештерата“. Оние кои пееле заедно, биле силно поврзани и успеале да преживеат.

Веќе десет години, науката напорно работи обидувајќи се да објасни зошто пеењето не само што има смирувачко дејство, туку и енергетски ефект на лукето. Бројни студии покажале дека пеењето ослободува од напнатост и стрес и поттикнува и чувството на доверба и поврзување. Пеењето го намалува чувството на осаменост, ги прави лукето помирни, посрекни и повеќе поврзани.

Британската пејачка и директор на хорот Софија Ефтиимија го описува пеењето како процес на свесна контрола на нашето дишење и грлото, кога ќе се обедини со ритмот и стиховите за да се создаде песна. Во поставување на групата, секој член ги чувствува музичките вибрации кои истовремено минуваат низ нивното тело. Нашите ритмови на срцето стануваат синхронизирани. Софија објаснува: „Ние буквально формираме единствен срцев ритам“.

Придобивките од пеењето се бесплатни и достапни за секого. Сите имаме глас. Сите ние можеме да пееме, дури и ако не мислиме дека можеме. Порано било време“ кога сите сме пееле. Сме пееле во црква, околу логорски оган, во училиште.

Американската оперска пејачка Кети Кет сака сите нас да не поттикне да пееме почесто, без оглед на нашата умешност“. Пеењето ја зголемува самосвеста, самодовербата и способноста да комуницираме со другите. Тоа го најмува стресот, не смирува и ни помога да го зајакнеме нашиот идентитет и влијаје на нашиот свет. Кога пеете, музичката вибрација се движи низ вас, менувајќи ја вашата физичка и емоционална состојба. Пеењето е едно од најактивните работи што можеме да ги направиме. Таа тврдја дека пеењето е инстинктивно и неопходно за нашето постоење. Научниците велат дека човекот не мора да биде исклучителен пејач за да има корист од биолошки придобивки од пеењето.

М. Д.

ЗП Охрид и Дебрца

КУД „Далги“ ја отвори фолклорната сезона Охрид 2024

На 20 април 2024 година, на летната сцена кај амамот во Охрид со учество на интернационалниот „Велигденски фолклорен фестивал“ и прикажувањето на дел од својата богата програма, КУД „Далги“ при ЗП Охрид и Дебрца Охрид го означи почетокот на овогодишната туристичка сезона на полето на културата и уметноста што ќе се случува ова лето во Охрид.

На Интернационалниот фолклорен фестивал по-крај КУД „Далги“ од ЗП Охрид и Дебрца учествуваа и ансамбли од Р. Црна Гора и Р. Бугарија.

Настанот на КУД „Далги“ од ЗП Охрид и Дебрца Охрид беше успешен и то-пло прифатен и поздравен од многубројната присуствуваща публика, со долготраен аплауз на задоволство на членовите на КУД „Далги“. Со тоа пензионерите ја продолжуваат својата фолклорна активност пренесувајќи ја народната традиција од генерација на генерација како најважни претставници на културата и уметноста во Охрид.

В. Ристеска

ЗП Куманово

Втор меѓународен и регионален фолклорен фестивал

Дождливиот мајски ден ни за момент не успеа да го наруши одржувањето на Вториот меѓународен и регионален фолклорен фестивал, кој се одржа на 16.5.2024 година во големата сала во НУЦК „Трајко Прокопиев“. Од 10 и 30 часот почна пристигнувањето на учесниците на овој настан и тоа од: ЗП Крива Паланка, ЗП Кочани, ЗП Штип, ЗП Македонска Каменица, како и гостите од соседна Р. Србија од ЗП Зајачар, ЗП Врање, ЗП Мајданпек, ЗП Лесковац и од соседна Р. Бугарија од ЗП Перник и ЗП Софија. Како гости на манифестијата беа и претседателите на ЗП Демир Капија, ЗП Валандово и ЗП Неготино.

Пред присутните се обрати претседателот на ЗП Куманово Ристо Бошков, кој во своето обраќање ги поздрави гостите и тоа: претседателката на СЗПМ Станка Трајкова, потпретседателот на Извршниот одбор на СЗПМ Ментор Којку, нашиот делегат во СЗПМ Снежана Андрова, како и сите присусти во салата. Претседателот Бошков во своето излагање истакна:

– ЗП Куманово, континуирано продолжува да ги негува нашите корени и традицијата, зашто оттаму се отсликува и нашиот идентитет. Исто така, горд сум што на традицијата останавме достојни и верни, а почитта и пријателството биле во минатото и ќе останат

наша водилка и денес. Само така ова богатство ќе го пренесуваме и на нашите поколенија.

Пред присутните потоа се обрати и претседателката на СЗПМ Станка Трајкова, која меѓу другото истакна:

– Овој ден е мошне значаен бидејќи денес нашата историја се испишува преку фолклорот, песните, преку обичаите. Тоа е нашето културно богатство во кое е вткаен нашиот идентитет и традиција на нашето мултикултурно општество. Го прогласувам Вториот меѓународен и регионален фолклорен фестивал за отворен.

Фестивалот со својот настан прв го отвори фолклорната и пејачка група од КУД „Ѓоко Симоновски“ при ЗП Куманово, а веднаш потоа следеа песни и

ко се негува и гради соживот и сплотеност. По завршувањето на манифестијата на претседателите на присутните здруженија им беа врачени благодарности. Секако, заслужува да се одбележи дека на овој настан беше потписан и Меморандум за соработка на ЗП Куманово со ЗП Перник од Р. Бугарија.

Р. Митик

Промоција на две драмски дела

то време го користи за пишување.

За овие две книги изрази благодарност до директорите на ЛУ „Градски музеј“ Драган Величковски и Антонио Стојанов-

ски од НУЦ за култура Крива Паланка, кои со своите институции ги поддржала делата финансиски.

– Во подготовката ми се, истакна Алексиќ, уште едно драмско дело за „Паланечка веридба“ книга во која се запишани старите обичаи, традиции и верувањата во Кривопаланечко.

Б. Стојчевска

ЗП Свети Николе

Изложба на пензионерот Петре Колев

Во „Народниот музеј“ во март оваа година, ликовниот уметник Петре Колев одбележа 55 години од своето ликовно творештво, во галеријата на музејот, насловена „Овчеполски мотиви“. Изложбата е тематска, делата се работени во техника акрил на платно. Посетителите беа од сите генерации, а голем број од нив беа пензионери.

Изложбата ја отвори универзитетскиот професор Кирил Трајчев, кој меѓу другото рече:

– Нераскинувоста на врската со местото на рафање или местото на живеење е несомнено потврдено во историјата на уметноста во голем број случаи. Оттука и мотивите на сликите на Петре Колев нè водат кон она што во традицијата на класичната психоаналитичка школа би го нарекле колективно несвесно. Ова значи дека мотивите поврзани со родниот крај или со местото на живеење не ќе употребуваат само некаква специфична интимна историја, туку ни предчуваат и дел од она што е врежано во свестта на една или повеќе генерации во еден град, односно место. Во основа сликите на Колев се движат во една референтна рамка која можеби најмногу тежнее кон хиперреализам или фотореализмот, но од друга страна самоти уметник во еден стилски дотеран маниер ни го пренесува и специфичниот ракопис на авторот со свој свет на уметничка имагинација и креација. Изобилува дискретна пејзажна колоритност и стремеж за хармоничност во композицијата. Дефинитивно сликарството

на Петре Колев е пред сè, еден стандарден академски стил граден со години и искуство, и за онаа особено пребирлива и скокотлива публика единствена препорака би била дека од овие слики може сепак да се научи како се создава уметничко дело.

Сликите од оваа изложба претставуваат само еден сегмент од творештвото на Петре Колев, односно тие се создавани во последните неколку години од неговата долгогодишна креативна работа во сферата на ликовната уметност. Изложбата претставува и еден вид синтез на целокупното негово творештво, во период кога е во фаза на стекнати и утврдена уметничка и творечка мудрост, со оглед на фактот дека зад себе има 76 години живот и 55 години активно присуство на ликовната сцена.

Колев зад себе има оставило творештво од над 800 слики, од кои повеќето се подарени откolkу продадени. Во нашата земја има често изложби и колонии, има и многу самостојни изложби. Покрај своето уметничко творештво паралелно работи и како ликовен педагог. Со своите ученици бил застапуван на многу изложби. Колев е закитен со многубројни признания, пофалници, плаќети од нашата земја и од странство.

Вукица Петрушева

ЗП Штип

Три пензионерки рекордерки во читање книги

Читањето за пензионерите е пасија, која се провлекува од школските денови до пензионирањето. За 2023 година во НУ-УБ „Гоце Делчев“, беа прогласени читатели кои биле најредовни во изнајмување книги од библиотеката.

Проектот е финансиран од Министерството за култура, а забележлив е подемот на читатели пензионери. Тие ги носат и нивните внуци, вели Сузана Стојанова носител на проектот. Соња Манева, ги запозна присуствите со фонот кој поседува библиотеката, а директорот Тамер Јамаковски изрази

задоволство оти има читатели од пионери до пензионери. Без наградени пензионерки: Виолета Карагунова, која беше отсутна од лични причини. Силвана Велинова, млада пензионерка, на која читањето и претставува пасија од ученичките денови. Сака да чита три-

пери. Порано купувала, сега го користи фондот на книги во библиотеката. Олга Мачевска има 70 години, во пензија заминува во 2015 година, а книгата е најдобар другар во осаменоста. Ги обожава животните приказни, а поука-та сака да биде застапена како збор-вна низа која го краси крајот на делото.

– Со музика и книга најубаво ми минува времето. На младите им порачувам да се дружат со книгите. Јас ја зачленив и мојата внуката, – порача Олга Мачевска.

Цвета Спаскова

ЕССЕ НОМО

Ниче напиша книга со наслов: „Еве Човек!“. Не сум прочитала негови книги, само сум слушала и читала што други кажуваат за него, но, го-лемата буква. Величеството голема буква се користи сако за еден Човек. Тој Човек не напишал ниту една книга, а во светот постојат најмногу книги баш за него, дури и филмови. А и Единствената книга, која била отк-нувана во злато и дијаманти заборува за Него. ЕССЕ НОМО!

Мене отсекогаш најмногу ме интересираше човечката личност и секогаш сум се прашувала што е човекот? Треба да се сеќаваме дека заборот личност доаѓа од лик. Е, а каков е тој наш лик? Научниците велат, барем некои струи на научници, дека уште малку, па ќе можат да создадат живот во лабораторија. Но, тоа не е така едноставно. Затоа, како млада, во годините кога треба да одлучиш по кој животен пат ќе тргнеш, јас најмногу сакав да научам да цртам портрети. И се чини уште човечкиот лик за мене претставува најголема загатка. Конечно, се пронајдов кај Достоевски, тој маестрален литерарен уметник на портрети и човечки судбини и животи. Тој слика кога пишуваш.

Така на моето прашање, што е човек, одговори Понтиј Пилат, кој ја кажа оваа позната реченица: Еве човек! Сега знам како да гледам на луѓето и како да ги проучувам нивните ликови и личности.

Кога го знаеш оригиналот, полесно се справуваш со копиите, но при тоа не го деградираш човекот.

Човекот е оригинална копија. Човекот има слобода. Може сам да одлучува и можеби не е одговорен за сè што се случува но, е одговорен за своите реакции на тоа што се случува.

Сте забележале дека многу приказни и филмови говорат за некои

ЗП Кичево

Мојата аптека „Зегин“ меѓу пензионерите

Деновиве во просториите на клубот на пензионерите во Кичево, „мојата аптека Зегин“ од Кичево, во контекст на грижата за здравјето на пензионерите, организираше квантна анализа на витаминско-минерален статус кај пензионерите. На оваа анализа минаа над 60 пензионери од Здружението на пензионери, кои изразија благодарност на укажаната помош за заштита на здравјето на оваа популација од третата добра, а соработката ќе прододлжи и понатака.

ФОТО ВЕСТ

Итар Пејо ги „храни“ гулабите

Секое утро прилепските граѓани можат да ја видат оваа навистина интересна слика во центарот на градот. Имено, тука во непосре-

дана близина на кулата, од градскиот саат дуќаните од околните дуќани им фрлаат сув леб и пченица на би рекле „градските“, чаршииските гулаби. Тие преку ноките се за-солнуваат во покриените простории на дуќаните од старата прилепска чаршија, а наутро тука на платото

К.Р.

пред споменикот на Мариовскиот итроманец, Итар Пејо ги чека бесплатен појадок. Сликата е интересна уште повеќе што се добива

впечаток како Итар Пејо, кој во ракете држи грне со мед, како да ги „подлажува“ гулабите и наместо мед им дава пченица и сув леб, што дуќаните не го штедат за овие катаутрински посетители, тука во центарот на Прилеп.

Домот за стари лица „Добриот Са-

ЗП Чайр

Организиран базар со хуманитарен карактер

Во слободниот простор, пред клубот на пензионерите во населбата Топанско Поле, Активот на пензионерите при ЗП Чайр, на 29 и 30 април 2024 година организираше продажен базар, кој имаше хуманитарен карактер. Пензионерите кои беа дел од креативноста на производите, зедоа активно учество, изложувајќи ги нивните рачно изработени ракотворби и многу други производи, кои се резултат на нивната желба да се помогне на пензионерите.

Со огромна чест и задоволство може да се констатира дека на хуманитарната акција, за двата дена колку се одржуваше, се собраа значителна сума на средства, со кои ќе се набават прехранбени производи и подгответ пакети кои се наменети за најранливата категорија пензионери, болни и со ниски примања, а на кои ќе им биде од огромна помош.

На ваков начин сакавме да помогнеме на болни и изнемоштени пензионери, и му дадовме хуманитарна нота на настанот. Целта на овој базар со хуманитарен карактер е да придонесеме за будење на свеста за подобра пријат и благосостојба на болните пензионери. Секојдневно сме сведоци на брзото темпо со кое се движиме низ

наметнатите обврски, ја губиме смислата за креативност во нас. Истото се случува и со најмладите на кои ние во-зрасните, треба да им дадеме добар пример, – истакна

Љубица Лолевска, претседател на Активот на пензионерите при ЗП Чайр.

Учесничките на хуманитарниот базар потсетуваат дека овој базар имал голем успех во поттикнувањето на хуманитарна кај граѓаните од населбата.

Васил Пачемски

ЗП Горче Петров

Период богат со активности

Извршиот одбор на ЗП Горче Петров на својата редовна седница покрај останатото, донесе Одлука за потпишување на Договор за соработка со Ад Бутел. Имено, пензионерите кои живеат на подрачјето на ЗП Горче Петров по нивната смрт членовите на потесното семејство за погребалните трошоци ќе плаќаат 20% помалку.

На истата седница склучен е Меморандум за мегусбена соработка со ТА „ОРФЕЈ“, коишто ќе даваат посебни услови за користење на годишни одмори на нашите пензионери во текот на 2024 година.

На 12.5.2024 година по повод денот на медицинските сестри, во реонскиот парк во Горче Петров, а во соработка со Општина Горче Петров беше спроведена акција за мерење на крвниот притисок на 70 пензионери, а беа дадени и совети од областа на дијабетесот, хипертензијата, како и совети за поединечни симптоми на одредени бо-

лести кај пензионерите.

Здружението на пензионери Горче Петров со општина-та Горче Петров потпиша Договор за соработка со кој се предвидува посета на болни и изнемоштени лица во до- машни услови кои имаат Алцхајмерова и Паркинсонова болест како и друг вид на заболувања. Во овој проект учество на волонтерски начин ќе земат двете страни и Општината и Здружението.

На 7.5.2024 година во клубот на пензионери беше одржана традиционалната манифестија „Избор на најдобро украсено јајце“. На манифестијата учествуваа сите разграноци на територијата на ЗП Горче Петров. Изборот беше извршен од страна на посебна комисија. Најдобро украсеното шарено јајце, зеде учество на манифестијата „Томина Недела“ која се одржа во ЗП Виница.

Љубинко Ристов

ЙОУ Дом за стари лица „Зафир Сајто“ Куманово

Во потрага по нови искуства и содржини

ЈОУ Дом за стари лица „Зафир Сајто“ Куманово, е еден од домовите за грижување на стари лица кој се труда да им го разубави животот на своите станари и да им пружи што поквалитетен живот. Притоа за разлика од многу домови во државата цената на престојот не е многу висока благодарение на домакинското работење и ангажманот на сите враштени. Во домот покрај грижата за здравјето на станарите преку соодветна исхрана и активно стареенje, старите луѓе имаат контакти и со „надворешниот свет“ преку посета на ученици и деца од градинка и друго. Исто така, се организираат екскурзии и разни работилници. Жените се ангажираат во кујната, а сите заедно и во уредување на дворот, во кој кога е убаво времето шетаат или седат и разговараат и другаруваат. Се слават празници и роденденi.

Благодарение на целото персонал и директорот Дејан Стојановски, дотолку живее како едно големо семејство. Но, интересно е тоа што сите тие се заинтересирани не само за проширување и реновирање на домот, туку и за проширување и на нивните знаења и можности во интерес на животот на старите луѓе сместени во домот.

Во потрага по нови знаења и размени на искуства група од вработените во домот „Зафир Сајто“ во состав Дејан Стојановски, Давид Колевски, Сузана Спасиќ, Александра Марковска и Ивана Коцевска, заедно со Весна Коцевска од Европската програма Еразмус + проект, во рамките на истиот, се спроведе посета во период од 20.3 до 31.3. 2024 година, на Домот за стари лица „Добриот Самарџанин“ во Катерини, Грција. Целта на проектот е размена на искуства во тековното работење со стари лица со различни лекарски дијагнози како што е Алцхајмер, Паркинсоновата болест, деменција, депресија, мозочен удар и слично.

Домот за стари лица „Добриот Са- жат да се упатат корисниците во зависност од нивната болест и нивната здравствена состојба. Но, има и разлики. Во Домот „Добриот Самарџанин“ се нуди целодневен престој, краток престој, нега и помош во домашни услови, посета на дневен центар со разни активности, заеднички активности со различни здруженија и превоз до соодветни амбуланти. За време на 12-дневниот престој во Катерини, беше остварена и посета на дневниот центар каде што имаат

едукативна програма, програма за когнитивна терапија, домаща поддршка, физички вежби, физиотерапија и програми и техники за релаксација. Во самиот центар членуваат

околу 1 000 членови, а истиот соработува и со сродни центри од Солун. Дневниот центар е формиран 1995 година, а е поддржан од ЕУ.

Нашите перцепции за целокупниот престој и што би можеле да примените во нашата установа? Како првото можеле да реализираме некоја посета на наш корисник во неговото семејство во присуство со стручно лице и наш превоз со службено возило. Мал финансиски издаток, а голема емоционална поддршка и поврзаност со корисникот и семејството. Правилниот начин на комуникација со старите луѓе е приоритетот и може да биде индивидуален и различен кон секој поединец и треба да се тешели на почит и разбирање.

Секако дека доколку се отворат дневни центри за разни болести кои се поврзани со старите лица и нивното стареенje во најшиот град, соработката со нив би била од заемна корист и би ни овозможила многу бенефити во работењето на домот, па се надеваме дека во блиска иднина ќе можеме да имаме и вакви соработки.

Би сакала да изразам голема благодарност на Европската програма Еразмус + проект и Весна Коцевска кои ни го овозможија ова патување и можноста да се запознаеме со работата на еден дом за стари и надвор од нашата земја.

Ивана Коцевска

Takim pune i Lidhjes së shoqatave të pensionistëve të Maqedonisë

U nënshkrua Memorandum për bashkëpunim dhe pjesëmarrje të Lidhjes në projektin City&Co

Më 14.05.2024 në hapësirat e Lidhjes së shoqatave të pensionistëve të Maqedonisë u mbajt takim pune

në kuadër të bashkëpunimit ndërmjet Universitetit "Nëna Terezë" në Shkup dhe Universitetit për shkenca të aplikuar në Hagë, Holandë. Dy universitetet punojnë bashkërisht në hulumtimin e qëndrimeve të personave të moshuar përfundat se a është jeta në Shkup e përshtat me nevojat e personave mbi 65 vjeç. Me qëllim të marrjes së informave më të detajuara përfundit të gjendjen në rrafsh lokal, respektivisht mikro nivel, përmomentin realizohet aktivitet i fotoprodukcionit me përdorim të geoportalist. Ky aktivitet zbatohet në suazat e projektit City&Co. Në aktivitetet përfundit të grumbullimin e informacioneve përfundit të gjendjen në qytetit e Shkupit aktívish janë përfshirë antarë të Lidhjes së shoqatave të pensionistëve të Maqedonisë.

Në takimin e punës u nënshkrua Memorandum përfundit të bashkëpunimit ndërmjet Lidhjes dhe Universitetit "Nëna Terezë" në Shkup. Nënshkrues të Memorandumit janë prof.inor. Ditrizhe Ismaili, dekanë e Fakultetit të shkencave sociale dhe Stanka Trajkova, kry-

tare e Lidhjes së shoqatave të pensionistëve të Maqedonisë.

Memorandumi i përban këto pikat:

Bashkëpunim në organizimin e konferencave, seminareve, pitorive dhe tryezave të rrumbullakta me karakter nacional dhe ndërkontinentar.

Organizim i ngjarjeve dhe aktiviteteve të përbashkëta.

Përpilim i përbashkët dhe aplikim me projekte të integratës përbashkët.

Përpilim i përbashkët i analizave, vështrimave shkencore dhe hulumtimeve, si dhe shkëmbimt i informacioneve përfundit të gjendjen.

Shkëmbim i praktikave dhe përvoja positive.

Zgjerim i rrjetit të bashkëpunimit me

institucione dhe praktika positive.

Konsultim reciprok dhe informim përfundit të gjendjeve me interes përfundit të personat e moshuar.

Fusha tjera përfundit të cilat nënshkruesit do të bien dakord.

Në takimin e punës të pranishmëve

iu drejtua kryetarja e Lidhjes Stanka Trajkova dhe prof.inor. Daniel Pavlovska, prodekan përfundit të Fakultetit përfundit të shkenca sociale të Universitetit "Nëna Terezë" në Shkup dhe Joost van Hoof, profesor në Universitetin e shkencave aplikative në Hagë, Holandë dhe drejtës i Qendrës përfundit të pranishmit përfundit të gjendjen dhe e svaroqit rënës së desin, qëllim i dobinë nga projektin City&Co.

Pas prezantimit kishte pyetje nga të pranishmit përfundit të cilëve prof. Pavlovska gjëritësht përgjigje. Në takim u arriti marrëveshje të formohet grupi "Viber" përfundit të komunikim më të lehtë dhe efektiv.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se presin nga ky projekt të grumbullojnë informacione përfundit të gjendjen.

Në fund të takimit antarët e pranishmit të Lidhjes theksuan se pres

Интервju со проф. д-р Боро Џонов, хирург по пластична и реконструктивна хирургија

Навременото лекување е предуслов за излекување

Проф. д-р Боро Џонов, е еден од најдобрите во својата област. Работи во ЈЗУ Клиника за пластична и реконструктивна хирургија - Скопје и во болницата Ацибадем - Систина. Се надградувал на неколку клиники во Германија. Во 2020 година е избран за вонреден професор на Медицински факултет - Скопје. Претседател е на Управниот одбор на Медицинскиот симулацијски центар - Скопје, и на Македонската асоцијација на пластични и реконструктивни хирурги, потпретседател е на Македонското лекарско друштво.

● Почитуван професоре Џонов, пластичната и реконструктивната хирургија е широка област на третмани. Кажете ни ги најчестите зафати кои се изведуваат на Клиниката за пластична и реконструктивна хирургија или со кои проблеми најчесто доаѓаат луѓето кај Вас? Спаѓаат ли во ризична група повозрасните луѓе односно припадниците од трета добра?

Пластичната и реконструктивна хирургија имаат широк дијапазон на дејствување. На Клиниката за пластична и реконструктивна хирургија кај нас се третираат оперативно сите видови кожни тумори и нивни компликации, повреди на дланка, мекоткиви повреди, мекоткиви инфекции, термички повреди било тоа да се опекотини или смрзнатини, но посебен и најпредизвикувачки дел е реконструктивната хирургија (решавање на мекоткиви и кожни дефекти), како и најпопуларната естетска пластична хирургија. Секако дека со возрастта кожата се менува, губи на својата еластичност и тургор, но исто така и заради изложеноста на надворешни штетни влијанија, бидејќи таа е првата заштита на човечкиот организам од нив. Како поминуваат годините доаѓа до формирање на промени бидејќи изложеноста на овие фактори е сè поголема.

● Кои се причините за појава на проблеми на кожата? Набројте ги Ве молам.

Најчесто како што споменав веќе, е губењето на квалитетот на кожата со годините, но и од разни иритации од ерозивни средства на кожата, како и заради разни повреди на кожата и изгореници. Во денешно време најмногу како фактор за појава на кожни карциноми се смета изложеноста на сончевите зраци, затоа што заштитните обвивки на нашата планета се намалени и сончевото зрачење е многу поштетно. Впрочем знаеме дека статистички најголема појава на сите видови кожни карциноми кај белата раса е на австралискиот континент, каде што има голем број сончеви денови, а живее популација со бела боја на кожата која што е поосетлива на штетните влијанија на сонцето. Секако, морам да ги споменам и колапсите кои како технологија сега се применуваат на сакаде во светот, за инстант потемнување на кожата и нивното штетно влијание е неизмерливо.

● Пластичната и реконструктивната хирургија се и естетска хирургија, во секој случај интересна и креативна област која често се нарекува „хирургија поврзана со убавината“ или „уметничка хирургија“. Естетскиот хирург е и еден вид уметник. Зошто?

Да, еден сегмент, воедно и најпопуларен е и естетската хирургија. При интервенција ние тргнуваме од поступот дека секоја индивидуа е со сопствени анатомски карактеристики и реакции. Хирургот треба да се приспособи на индивидуата, зависно од барањата на пациентот и можностите на хируршките техники. Иако за разни проблематики постојат разни техники, сепак потребна е креативност во нивно комбинирање со цел да се постигне максимумот и пациентите да бидат задоволни. Од тату производегува и таа условно кашано уметничка страна за комбинирање и креација, но без да се наруши основните постулати на естет-

ската хирургија со што би се наштетило на пациентите.

● Факт е дека телото старее по-брзо од умот. За да се постигне рамнотежа се посегнува по естетската хирургија. Весникот „Пензионер плус“ е наменет за сегашните и за идните пензионери. Кажете ни кое е најдоброто време за зафати за поубав изглед?

Кај нас се јавуваат пациенти од разни возрасти со различни зафати. Старосните бариири се избришани, па секако останува на хирургот дали ќе се нафати за одреден зафат во однос на возраста. Аурикулопластиките (корекции на ушната школка)

на пример, се изведуваат и кај деца после 7-годишна возраст. Млади пациенти доаѓаат за корективни зафати на лицето, што порано се изведувале дури по 40-ата година. Често пати заради големо губење на телесната тежина, потребни се корекции на целото тело за да се направи затегнување на кожата и да се подобри изгледот на телото. Исто така, после бремености и доене, градите кај женската популација ја губат својата форма, па се прават корекции со или без импланти итн. На располагање имаме и поконзервативни техники, со апликација на филери и ботокс на лицето кои можат да ги одложат оперативните зафати и истите да се направат во по-доцните години. Тоа овоможува

да бидат подложени пациентите на помал број корективни оперативни зафати ако се почне подоцна со корекциите.

● За жал, честопати Вие морате да се борите и со други проблеми кои ги има пациентот. Кои се симптомите на рак на кожата, меѓу кои најпознат е меланомот, и како да се препознаат?

Денес сè почесто се врши скрининг и превенција на промените на кожата кај луѓето. Имаме едуцирани дерматологи кои ги прават тие скрининзи и превентивни прегледи, за промените на кожата од типот на карциноми и евентуално формирани малигни меланоми со цел да се увидат навремено, како и да се отстранат пред да направат поголеми проблеми. Исто така, со советувања и кампањи на луѓето им се предочува што е штетно, а што не, за нивната кожа. Бидејќи промените се најчесто асимптоматски, освен кога може да се случи да прокрват или да имаат некои оштети симптоми како чешање итн. Многу е битно промените на пигментните промени (бемки) навремено да се забележат пред да малигнизираат. За жал, кај нас сè уште е присутна примена на надрилекови коишто ја влошуваат ситуацијата и пациентите доаѓаат кај нас во задочнети стадии. Навременото лекување е предуслов за излекување!

● Анализите укажуваат дека бројката на светско ниво, а и кај нас, покажува раст на проблеми на кожата. Која е причината?

Сончевото зрачење и неговите УВ-зраци утврдено е на светско ниво дека се главната причина за зголемената инцидена на појава на малигните болести на кожата, дури и во региони каде што има мал број сончеви денови. Меѓутоа со достапноста на сите делови од светот, со патувања и изложеноста на сонце без заштита, како и со поголем интерес на изложеност, доведува да се јавуваат вакви проблеми сè повеќе и кај помладите. Сето тоа доведува до формирање на малигни промени на кожата. За малигното меланом покрај тоа, секако големо влијание има и самотни организам, наследниот фактор и константната ири-

цијата, како и користење на средства за кожата кои се абразивни и кои не треба да се нанесуваат на пигментните промени кои сите имаате по кожата.

● Се смета дека жените водат повеќе грижа за здравјето воопшто, а особено за здравјето на кожата на лицето. Се јавуваат ли и можите за одредени третмани и кои?

Кај мажите во модерно време свеста за нега на сопствената кожа е многу зголемена иако сè уште не е на ниво како кај женската популација. Буквално и кај мажите и кај жените во однос на естетските интервенции е избришана границата. Се користи сè, од апликација на ботокс и филери, корекција на очните капаци и горни и долни, како и затегање на кожата на лицето популарниот „фаце лифтинг“, липосукција на подбрадокот и друго. Се бара и ринопластика за корекција на носот, особено кога има и функционални проблеми со дишењето, како и аурикулопластики (корекции на ушите). Се бараат интервенции и тоа не само на лицето, туку и корекции на целото тело, решавање на гинекомастии, затегање на кожата на сите делови од телото, липосукција и друго и од страна на машката популација.

● Која е Ваша препорака до луѓето од трета добра односно до сегашните и до идните пензионери во врска со превентива од заболувања на кожата.

Редовни превентивни прегледи кај дерматолог на 6 месеци или најдоцна еднаш годишно. Неизложување на сонце, а доколку се прави тоа, да е со заштитна облека (долги ракави, капи и сл.), плус нанесување средства со висок заштитен фактор особено на лицето. Користење средства кои се исклучително пропорачани од доктор. Да не се применуваат надрилекарства за какви било промени на кожата. Намалување на иритацијата на делови на телото и лицето каде што веќе има формирани бенигни промени заради опасност од малигнизација. Овие препораки вакшат за сите без разлика на годините.

На крајот Ви благодариме што издвоите дел од Вашето скапоцено време за да ни одговорите на овие прашања. Голема благодарност и од голем број на задоволни пациенти во чии третмани и лекување сте ја вложиле Вашата стручност, знаење и умеенje. Ви посакуваме успех на сејкој план!

Калина С. Андонова

Главен и одговорен уредник на весникот „Пензионер плус“

Со лажните лекови на интернет ќе исчезнат само вашите пари, но не и болката

„Бомбардиран“ од рекламиите за наводно лекови-тите кремови, чаеви и напивки со кои болката веднаш исчезнува, а болниот одздравува, честопати се случува пензионерите да поверуваат во ваквите лажни објави. За да се креира што повистината слика, се злоупотребуваат фотографии од познати доктори и се пренесуваат нивни изјави кои тие никогаш не ги кажале.

Овие тактики се користат за да ги привлечат граѓаните и полесно да ги убедат да ги нарачат „лековите“. Но, наспроти ветувањата дека „болката во зглобовите или колената веднаш ќе исчезне“, реалноста е сепак поинаква. Во тоа се увери и пензионерката Јулијана Поповска која со години има болки во колената. Низ годините посетила многу доктори, примила терапии, но кога болката повторно се вратила, „спас“ побарала токму во кремовите на интернет.

„Во рекламата пишуваше дека кремот ќе го намали отокот и ќе ја смири болката. Се нудеа две креми со попуст, ги нарачав и почнав да ги аплицирам наутро и навечер. По еден месец немаше никакво подобрување, иако ефектите требаше да ги почувствуваат по само една недела“, вели таа.

Пензионерите кои можат да имаат различни здравствени проблеми, лесно можат да станат „жртви“ на овие измами.

Од Лекарската комора, како професионална организација на докторите во нашата земја, ги осудуваат овие начини за манипулација на пациентите и злоупотреба на интегритетот и идентитетот на лекарите. Тие апелираат до пензионерите секоја реклами за „лекови“ да ја примат со задршка, зашто можат да си наштетат на сопственото здравје.

„Сите граѓани, а особено пензионерите кои поради возраста се повеќе оптоварени со здравствени проблеми, треба да имаат предвид дека Законот за ле-

кови и медицински средства забранува рекламирање на лекови кои се издаваат на рецепт пред пошироката јавноста. Дозволено е да се рекламираат помошни средства за лекување, но на нив не може да им се припишува способност за лекување на одредените зафати.“

Освен што ќе потрошат пари, купувањето на овие наводни лекови може да создаде впечаток и дека се работи за чудотворни лекови на пензионерите да ја занемарат редовната терапија и да си предизвикаат сериозна штета по здравјето.

И од полицијата апелираат, граѓаните да бидат внимателни и да не купуваат лекови или алтернативни производи за лекување кои не се продаваат во овластени продажни места. Од таму ги советуваат граѓаните да пријават доколку се злоупотребени нивните лични податоци за рекламирање на ваков вид производ во Секторот за компјутерски криминал при МВР, а доколку не се задоволни од купените производи да пријават во Државниот пазарен инспекторат.

Сепак, треба да се спомене дека овој процес од пријавување до утврдување на одговорност може да трае подолг период во кој многумина граѓаните можат да бидат изложени и измамени со рекламирање на разни „лековити“ препарати. Затоа е важно да се запомни дека најдобарата заштита е граѓаните да внимаваат и добро да размислат со што ќе се лекуваат.

Доколку сепак одлучите да користите некој од препаратите што се рекламираат прво консултирајте се со вашиот лекар.

Текстот е изработен од Институтот за комуникациски студии во соработка со Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија во рамки на проектот „Користи факти“, со поддршка на Британската амбасада во Скопје.

Исхрана за постари луѓе

Постарите луѓе мора да се храниат три пати на ден. Некои проблеми кај нив се јавуваат како на пр. проблеми со забите, преосетливост на некои вкусови, мал апетит. Но, сепак старите луѓе не би требало да гладуваат, туку да се исхрануваат правилно. Докторите велат да имаат организам по 40-та веќе нема гаранција и затоа треба многу да се грижиме за своето здравје.

Големата чинија за постарите луѓе, ако се подели на четири дела, треба да се состои од овошје, зеленчуку, белковини и зрнеста храна. Многу е важно секој ден да се консумира зеленчуку, кој ќе се комбинира бидејќи тој содржи растителни влакна, кои се потребни за подобрување на варенето и работата на дигестивниот тракт. Особено на жените им е потребно да јадат 20 – 25 грама растителни влакна на ден, поради подобра функција на метаболизмот и воопшто и поради тоа што тие содржат фитоелементи, минерали кои се потребни на организмот и го одржуваат во добра состојба. Некаде околу половина килограм зеленчуку, би било доволно.

Исто така, треба да се примаат и доволно белковини, некаде околу еден грам белковини на килограм тежина. Најдобра и најздрава белковина за постарите луѓе е рибата и тоа по можност морската риба, околу 140 грама. Пензионерите се соочуваат со финансиски проблеми, па можат да купат и посoleni риби, но такви може да се јадат само два пати седмично. Рибите имаат значајна здравствена функција во организмот, тие ги спречуваат срцевите заболувања и позитивно влијаат на васкуларниот сид и добра профилакса и се против инфаркт. Понатаму, како белковина може да се јадат и варени јајца, мешунки, млечни продукти, птичија или говедско месо.

Од целозрнестите продукти може да се кон-

сумира: леќа, бунгур, овес, киноа, просо, наут, по можност да се избегнува белориз. А доколку утробите ќе јадат обил

8. регион - домаќин Лабуништа: 22-ра регионална ревија на песни, музика и игри

Празник на народниот мелос

На 11 мај 2024 година, Здружението на пензионери од Лабуништа како домаќин, за првпат беше организатор на Регионалната ревија на песни, музика и игри за здружението на пензионери од осмиот регион во организација на СЗПМ.

Голем број пензионери и гости го следеа настапот на здружението учесници од Струга, Охрид и Дебрца, Вевчани, Кичево, Македонски Брод, Дебар, Гостивар и домаќинот Лабуништа.

Учесниците на ревијата беа пречекани од домаќинот со леб и сол, по стар македонски обичај, од девојки облечени во народна носија.

На сцената најпрво настапија домаќините, машката група со песната „Потерала Јана гојдата“ а официјалниот дел започна со пригоден говор на претседателот на ЗП Лабуништа, Лутвија Салоски, кој ги поздрави учесниците и гостите и им посака добредојде.

Пред да ја прогласи ревијата за отворена, потпретседателот на Извршниот одбор на СЗПМ Ментор Коку, во своето обраќање на македонски и албански јазик упати пофални зборови за здружението домаќин. Тој зборуваше за значењето на активностите за посодржан и поисполнет живот на пензионерите, како и за промовирање на местата од кои доаѓаат здружението. Прогласувајќи ја ревијата за отворена на присутните им посака добро здравје и што почети заеднички дружења.

Потоа редоследно се заредија настапите на учесниците со пејачки и истројорни групи, со вокално-инструментални состави, придружувани со традиционални изворни инструменти. Исполните народни староградски песни на македонски и албански јазик на ЗП Гостивар и Дебар, оставија импресивни и незаборавни впечатоци кај публиката која цело време ги наградуваше со многубројни аплаузи.

По ревијалниот дел на манифестијата беше поставена изложба на фотографии насловена „Руралната жена низ објекти-вот“ на фотограферот Стојан Кукунешоски. Ревијата се заокружи со доделување благодарници за успешен настап на здру-

женија, кои во име на СЗПМ им ги врачи претседателката на Комисијата за културно-забавен живот при СЗПМ, Магдалена Спировска.

По одржаниот ревијален протокол, гостите и домаќините спрембата ја продолжија со заедничко дружење.

С. Кукунешоски

2 ПЕНЗИИ ВО ПЛУС!

Дозволено пречекорување
до 2 пензии!

Добивате: Mastercard Debit Contactless
дебитна картичка со која можете да
повлекувате готовина од **сите**
банкомати во земјата без провизија.

HALKBANK
ВАЖНИ СЕ ЛУЃЕТО

Комичар, човек со остар јазик и чист ум

Драматург и романсиер Џорџ Бернард Шо. Во 1925 година, кога му била доделена Нобеловата награда за литература, Шо го одбил пасичниот бонус што ја придржувал наградата.

По смртта на неговата сопруга Шарлот, писателот не бил тажен вдовец, објаснувајќи го тоа со зборовите „по четириесет години љубов и лојалност, слободата може да се покаже како добра“.

Бернард Шо бил вегетаријанец. На 70-годишна возраст, на прашањето „Како се чувствуваш?“, тој одговорил: „Одлично, ми пречат само лекарите кои тврдат дека ќе умрим ако не јадам месо“.

Се залагал комплицираната англiska азбука да се реформира и поеднствави, па во тестаментот оставил 367.000 фунти, што е околу 27 милиони денари, на оној кој би ја поеднствувал англиската абецеда по примерот на кирилицата.

Кога наполни 90 години, тој одговори на истото прашање: „Се чувствуваам одлично, никој повеќе не ми пречи: оние лекари кои ме исплашија со зборовите дека не можам да живеам без месо, одамна починаа“.

Тој починал на 94 години.

Карл Јасперс бил германски психијатар и филозоф

- Кога сме во изолација гледаме дека нашите животи истекуваат како обична низа од моменти, бесмислено фрлени од несреќи и поразителни настани; кога размислуваме за историја која се чини дека е на крајот, оставајќи само хаос зад неа, тогаш сме принудени да се издигнеме над историјата.

- Она што е значајно излушност не може да се изолира... Постигнуваме разбирање во рамките на кругло движење од одредени факти кон целината што ги вклучува и повторно назад од целината, така допрена до конкретните значајни факти.

- Затоа, сè зависи од средбата на мислата со нејзиниот извор. Таквата мисла е реалноста на човечкото битие, кое преку неа постигнало свет и разбирање за себе.

- Колку порешително постојам како самиот себе, во условите на времето, толку појасно ќе го слушам јазикот на минатото, толку поблиску ќе го почувствуваам сјајот на неговиот живот.

- Грчкиот збор за философ (φιλοσόπος) означува разлика од софос. Тој го означува лубителот на мудроста (знаењето) како различен од оној кој се смета себеси за мудар во поседувањето на знаењето. Ова значење на зборот сè уште опстанува: суштината на философијата не е поседувањето на вистината, туку потрагата по вистината. ... Философијата значи да се биде на пат. Нејзините прашања се посуштински од нејзините одговори и секој одговор станува ново прашање.

- Само развитокот на мислата постигнат преку самообразоването на целиот човек може да спречи, телото на мислата да стане отров; може да спречи просветлувањето да стане носител на смртта.

- Големите филозофи и големите дела се стандарди за избор на она што е суштинско. Сè што правиме во проучувањето на историјата на философијата, на крајот служи за нивно подобро разбирање.

- Идеологијата е комплекс од идеи или поими кои се претставуваат пред мислителот како апсолутна вистина за толкување на светот и неговата ситуација во него; го наведува мислителот да изврши чин на самозалажување со цел оправдување, замаглување и затјаување во некоја или друга смисла во негова корист.

- Душата на пејзажот, духот на елементите, генијалноста на секое место ќе бидат откриени пред лубовниот поглед на природата.

- Разумот е како отворена тајна која може да му стане позната на секоки во секое време; тоа е тивкиот простор во кој секој може да влезе преку својата мисла.

- Големината на умот станува предмет на љубов само кога моктата што дејствува во него самиот има благороден карактер.

- Филозофската медитација е достигнување со кое го достигнуваме Битието и сопственото јас, а не непристрасно размислување кое ја проучува темата со рамнодушност.

- Она што ќе прави да се плашиме – е нашата голема слобода пред лицето на празнината која допрва треба да се исполни.

- Мораме да научиме да разговараме еден со друг, и мејусебно мораме да се разбирааме и прифаќаме во нашите извонредни разлики.

подготвила М. Белева

Хумор

Отишол Цветко на лекар целиот со модрици, и го прашуваат:

– Кој те истепа така бе Цветко?

– Жена ми.

– А зошто?

– Па ме праша што има на телевизија, а јас и реков дека има прашина.

* * *

Се караат двајца другари и едниот му вика:

– Толку си глуп што ако ти дадат две замрзнати пилиња едното ќе ти избега!

А другиот враќа:

– Та пак толку си глуп што ако ти го украдат телевизорот ќе трчаш по него да му го дадеш далјинското!

* * *

Трпе бил мераклија по рум, и отишол на доктор бидејќи се го болело.

Докторот го прегледува и:

– Трпе, под итно мораш да престанеш со пиењето на рум.

– Леле докторе сум пробал сто пати ама многу тешко ми оди.

– Мораш Трпе, немој да мислиш на рум, немој ни да го спомнуваш, и ќе успееш.

Отишол Трпе во кафеана и нарачува, чајче, а

Птиците и пчелите имаат совесност како и луѓето

Луѓето не се единствени суштства кои имаат работна етика и чувствуваат одговорност.

Истражувачите од Калифорнискиот универзитет во Беркли открија дека инсектите, птиците, рептилите, рибите и другите животни исто така се одликуваат со совесност.

При прегледување на речиси четири илјади студии за однесувањето на животните, психолозите од Беркли, Мајкл Делгадо и Френк Саловеј, следеле одредени однесувања кај некои животни, како што се вредност, истрајност, внимателност и самодисциплина.

Како и кај луѓето, совесноста кај животните која вклучува трудолубивост, обрнување на внимание за детали и обид да се направи правилната работа, донесува разни предности во ловот и собирањето храна, привлекувањето на партнери, размножувањето и во одбрана од напаѓачи.

– Пчелите работници кои ги отстрануваат остатоците одизумрени пчели од своите кошници имаат поголемо потомство, а птиците кои своето гнездо го држат уредно, помалку се подложни на напади – вели Делгадо.

Тој исто така истакнува дека пеењето кај птиците е клучно за успех во парењето.

Кај некои видови птици женката бира мајка кој изградил најдобро гнездо и тоа на локација која е скриена од напаѓачи.

Некои претходни истражувања утврдиле постоење на отвореност, екстраверзија, пријатност и невротизам кај животните, но првпат да се утврдува и постоење на совесност на животинското царство.

Делгадо смета дека причина за тоа е премногу тесно дефинираното поим за совесност на кој се гледала само како на човекова особина, темелена на емоции, намери и морал.

Племето Бајау е познато по своето извонредно приспособување во вода

Живејќи на море речиси илјада години, овие луѓе се вистински камбифиски народ – ги користат чамците како свој дом и поминуваат голем дел од својот живот во вода. Нивните вештини во слободното нуркање се извонредни, па тие се способни да нуркаат длабоко и долго, користејќи минимална опрема како тегови и очила.

Истражувањата покажале и дека поседуваат уникатна генетска мутација која им помага да се подобрят нивните нуркачки способности. Оваа мутација, позната како „ген на морски номад“, резултира со зголемена слезина. Слезината игра клучна улога во зголемувањето на нивото на кислород во крвта за време на нуркањето.

Д-р Мелиса Илардо од Универзитетот „Кембри“ истакнала дека оваа адаптација е поврзана со зголемувањето на нивото на тироидните хормони, што доведува до поголема слезина. Зборувајќи за Би-би-си, Илардо изјавила дека тие непрекинато нуркаат осум часа на ден, поминувајќи околу 60 отсто од своето време под вода.

Иако тие се познати по нивните импресивни нуркачки вештини, нивниот начин на живот во моментов е под закана. Борбата за добивање државјанство и притисокот од комерцијалниот риболов претставуваат сериозна закана за нивниот традиционален начин на живот.

Л. М.

СЗ ПМ	1	2	3	4	5	6	СЗ ПМ	7	8	9	СЗ ПМ	10	11	12	13	14	15
16							17				18						
19					20							21					
22				23				24				25					
СЗ ПМ	26						27		28			29					
30	31						32		33			34					
35		36					37				38						
39			40								41						
42					43						44						

Хоризонтално: 16. и 17. НАГЛЕМИОТ ХРИСТИЈАНСКИ ПРАЗНИК ВО ПРОЛЕТНИОТ ЦИКЛУС ВО ЧЕСТ НА СВЕТИОТ ВЕЛИКОМАЧЕНИК ГЕОРГИЈ; 18. Американски пејач и мултиинструменталист Дамон (1968); 19. Муслиманско машко име; 20. Крајност; 21. и 25. МЕГУНАРОДЕН ДЕН НА ТРУДОТ; 22. Кентаурот што го убил Херакле; 23. Вид зимзелено дрво (мн.); 24. Германски фудбалер, истакнат голман, Сеп (1944); 26. Корален остров (мн.); 27. Пензионер плус(крат.); 28. Вид слатководна риба; 29. Хемиски знак за сулфур; 30. Автознак за Шведска; 31. Град и река во Русија; 32. Историско место во Мала Азия; 33. Руско женско име; 35. Главен град на иранската покраина Ларистан; 36. Воздух што се испушта при дишење; 37. Името на македонската пејачка Гиева (1938); 38. Извик при јуриш; 39. на рускиот писател и баснописец Крилов (1769–1844); 40. Според старогрчката митологија керка на Агамемнон и Клитемнестра, хероина во грчки трагедии; 41. повеќегодишно цветно растение; 42. Територијално-административна единица во неколку држави; 43. Колективен раководен орган (крат.); 44. Вепар за приплод.

Вертикално: 1. Долен дел од чевелот изработен од кожа, гума и сл.; 2. Град и пристаниште во Шведска; 3. Вид угостителски објект; 4. Различни согласки; 5. Хемиски симбол за кислород; 6. ВОСКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО – НАЈВАЖНИОТ ПРАЗНИК НА ПРАВОСЛАВНИТЕ ХРИСТИЈАНИ; 7. Поранешниот југословенски орган за надворешни работи (Државни секретаријат иностраних послова) (крат.); 8. Автознак за Египет; 9. Народна република Македонија (крат.); 10. Вид ткаенина, грубо небелено платно; 11. Знак за литар; 12. Кратенка за британска нафтена индустрија (British Petroleum); 13. Материјал за армиран бетон; 14. Ракетна војска и артилерија (крат.); 15. Холандски пејач и артист, Роб де (1942); 17. Кошаркарски клуб (крат.); 18. Кратенка за Грчкото антифашистичко движење на отпорот; 20. Името на албанскиот револуционер Кочи (1856–1916); 21. Место во Словенија; 23. Тој (срп.); 24. Лудолфовиот број; 25. Н

ЗП ОВР на РМ

Пензионери спортисти од ЗП СПУМ од Белград на натпревари во Охрид

Во првата половина на месец мај, група од триесет пензионери од Здружението на пензионери на поранешниот Сојузен секретаријат за внатрешни работи од Белград, беа гости на ЗП од ОВР на РМ.

Гостите ги дочекаа на влез од Гостивар каде најпрвин топло добредојде им посака претседателот на Здружението на пензионирани ОВР на РМ, Никола Златески каде и ручка.

Потоа на пат за Охрид го посетија манастирот Свети Јован Бигорски. Во Струга го разгледаа мостот на поези-

ште прогласен за севкупен на овие натпревари за што на претседателот на здружението, Драгче Димитријевиќ му беше врачена диплома и пехар. Воедно беа разменети и пригодни подароци од здруженијата на повеќе пензионери.

јата на Дрим, и местото каде што реката Дрим истекува од Охридското Езеро. Со пристигнувањето во Охрид се сместија во одморалиштето на МВР.

Наредниот ден се одржаа спортските натпревари меѓу двете здруженија во дисциплините шутирање на мали голчиња, кошарка и пикадо. Овојлат скреката повеќе ги послужи нашите гости од ЗП СМУП од Белград.

По натпреварите го посетија комплексот Свети Наум и манастирот Свети Наум Охридски, а неколку часови по-

пат за Скопје кус одмор имаа на планинскиот премин Стража.

Гостите се прошетаа низ Скопје и по Старата скопска чаршија. Доцна попладнето, скрекни и задоволни си заминава за Белград.

Реванш на спортските натпревари и дружба со СМУП од Белград се закажа, кои ќе се одржат во Република Србија, а домаќини и организатори ќе бидат ЗП СМУП од Белград.

Соња Смилеска

Комисија за културно–забавен живот при СЗПМ

Здруженија учесници на 14-тата републичка ревија 2024

Организацискот одбор при СЗПМ и Комисијата за културно–забавен живот на предлог на селекторот Томче Стојков, на проширена седница на Комисијата за културно–забавен живот при ИО на СЗПМ на која присуствуваа Претседателката на Сојузот Станка Трајкова, потпретседателот на ИО на СЗПМ Ментор Коку и секретарот Менка Темелковска ја донесе листата на здруженијата кои ќе земат учество на Републичката ревија на песни, музика и игри на 8 јуни 2024 година во Домот на АРМ во Скопје.

На 14-тата републичка ревија на песни, музика и игри ќе настапат 26 здруженија на пензионери и тоа:

1. ЗП Центар – хор „Садила Јана“ и „Снощи минав, мила мамо“

2. ЗП Кавадарци – пејачка група „Тиквештија плодна“

3. ЗП Гостивар – соло–изведба „Запеј Македонија“ и албанска група со песната „Суле бег“

4. ЗП Охрид и Дебрца – сплет на ора „Деветорка“, „Чамчето“ и „Мешано старо оро“

5. ЗП Крушево – пејачка група со влашка песна „Ми скупај уна тахина“

6. ЗП Битола – пејачка група „Сирма Војвода“ со песната „Ајде да бегаме“

7. ЗП Македонска Каменица – женско трио со песната „Ниша се ниша Неда“ заедно со орото „Копачка“

8. ЗП Гевгелија – перформанс соло–песна „Софка на татко“

9. ЗП Лозово – обичај „Замесок“

10. ЗП Куманово – сплет на песна и оро „Сле се фана“

11. ЗП Тетово – со песната „Кажи ми каки облаче бело“, а албанска група ќе изведе албански свадбен обичај

12. ЗП Лабуништа – поет–хуморист Шабан Адемоски

13. ЗП Неготино – пејачка група со песната „Што си најутено либе“

14. ЗП ОВР на РМ – фолклорна група со орото „Каламатија“

15. ЗП Кочани – сплет од две ора „Арнаут“ и „Елено моме“

16. ЗП Прилеп – пејачка група „Пилето ми пее рано на сабајле“

17. ЗП Солидарност – Аеродром – фолклорна група со песната „Прстен

ми падна мале“

18. ЗП Берово – пејачка група со песната „Маго, Маго, вакло пиле“

19. ЗП Демир Хисар – фолклорна група со орото „Касапско“

20. ЗП Свети Николе – пејачка група со песната „Девојченце, девојченце љубиш ли ме“

21. ЗП Бутел – пејачка група со песната „Јованко Јованке“

22. ЗП Радовиш и Конче – сплет од две ора

23. ЗП Кисела Вода – фолклорна група со орото „Пуштено оро“

24. ЗП Гочче Петров – фолклорна група со сплет на „Ангелино моме“, „Свекрвино оро“

25. ЗП Гази Баба – пејачка група со песната „Нема друга Македонија“

26. ЗП Шуто Оризари – сплет на ора. СЗПМ

ЗП Пробиштип

Анка Јосевска успешна деловна жена

На собирите по разни поводи, што ги организира ЗП Пробиштип, гостите секогаш се почетени со млекните производи од млекарницата „Алпина деј“ во Пробиштип, во која главен организатор на производството е Анка Јосевска.

По повод годишнината на млекарницата, на 2 април ЗП Пробиштип организираше прием на Јосевска на која и беше врачена благодарница за досегашната. Во присуство на активистки од Активот на пензионерки и претседателот на ЗП Пробиштип Груцица Манасиевски, благодарницата и ја врачи претседателката на активот на пензионерки Јовка Петровска.

Претседателот Груцица Манасиевски, се заблагодари за досегашната успешна соработка, посакувајќи ѝ успех во понатамошниот семеен бизнис. Позд-

рави со најубави желби ѝ посака и претседателката на активот Јовка Петровска.

Јосевска, откако се заблагодари за вниманието и доделената благодарница, ги запозна пристапите за почетоците на млекарницата, за успех што го

постигнале заедно со сопругот и двата сина.

• Започнавме во далечната 1994 година. Најпрво со откуп на јагниња и на млеко. Тогаш домашните услови не ги задоволуваа потребите, немавме можност за поголемо производство и изградиме нов објект. Набавивме најсовремени машини и други апарати. Работувавме макотрпно, но резултатите по-лека дојдоа. Денес имаме сезонски работници, бидејќи млекото се откупува од март па до крајот на август. Производите се исклучително од овче млеко. Засега ги пласирааме само на домашниот пазар. Најголема скрека ни е што синовите, со факултетски дипломи, останаа да работат со нас и целосно се посветија на семејниот бизнис, – рече Анка Јосевска.

М. Здравковска

Велигденско празнување

Оваа година, големиот христијански празник „Велигден“ – воскреснувањето на Исус Христос, беше свечено одбележан во секој дом, а и во голем број здруженија на пензионери.

По повод Велигденските празници, група од 20 пензионерки при ЗП Гевгелија подготвила јадење за околу 100 социјално загрозени пензионери и граѓани со социјални пензии. Покрај готовите јадења имаше и пакети со основни

прехранбени производи. Група пензионери учествуваа и на креативната работилница за градинарство. Пензионерите присуствуваа и на отворањето на инклузивниот парк за деца „Иче Бегов“ во Гевгелија. Беше организирана и еднодневна екскурзија до Матка и езерото Младост кај Велес.

По повод Велигденските празници, претставници од Активот на жените при ЗП Куманово го посетија Регионалниот центар за лица со интелектуална опрекеност, им го честитала Велигден и им подарија велигденски јајца.

Следниот ден се прошетаа низ Скопје и по Старата скопска чаршија. Доцна попладнето, скрекни и задоволни си заминава за Белград. Реванш на спортските натпревари и дружба со СМУП од Белград се закажа, кои ќе се одржат во Република Србија, а домаќини и организатори ќе бидат ЗП СМУП од Белград.

Соња Смилеска

Членките на Активот на пензионерки при ЗП Лозово по повод Велигденските празници, посетија околу 30 болни и немојни пензионери од Општина Лозово во нивните домови. Им го честитала празникот со кошница велигденски јајца, што сами ги подготвија.

Покрај велигденските јајца, им подарија по едно скромно пакетче, донација од продавачите на пазарчето во Лозово и градоначалникот на Општина Лозово.

Во салата на клубот на пензионери од ЗП Струга, на трет ден Велигден, се одржа традиционалниот натпревар за најјако велигденско јајце. Настапот беше поддржан од Активот на пензионерки и Здружението на пензионери Струга, а го реализираа вредните креативни пензионерки, кои беа околу 30-тина, кои меѓусебно си разменија црвени јајца. Со празнување и презентирање на велигденските јајца целта е да се зачува традицијата на овој настан, бидејќи за Струга и струшко е традиционален за Велигден.

Согласно со одредбите од Правилникот за доделување на еднократна парична помош и во прехранбени производи, Извршниот одбор при Собранието на ЗП Крушево донесе едногласна Одлука со која според бројот на членови во органите, а по повод Велигденските и Рамазанските празници да додели еднократна помош во прехранбени производи на 56 стари изнемоштени и социјално загрозени пензионери. Според бројот на членови во органите Извршниот одбор заклучи во органите еден и два во Крушево да се доделат по 20 пакети, а во органите Свето Митрани и Житоше по 8 пакети со прехранбени производи.

Дописници на СЗПМ

